JAVA-BODE.

NIEUWS-, HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

A°. 1860. Zaturdag, 2 Junij. N°. 44.

Bureau. Te *Batavia* bij H. M. VAN DORP; te *Samarang* bij DE GROOT, KOLFF & Co. en G. C. T. VAN DORP; te *Soerabaija* bij LE ROY & Co., te *Pasaroean* bij WEIJERMANS & Co.; te *Cheribon* bij BLOK & Co.; te *Tagal* bij Mevr. de Wed. G. M. VAN DORT; te *Sjerakarta* bij VELTMAN & Co.; te *Madioen* bij G. A. HOGENRAAD; te *Padang* bij H. R. VAN WIJK, Rzn.; voor de *Buitenbezittingen* bij de Agenten der Stoomschepen van den Heer W. CORES DE VRIES en voor *Nederland* bij J. NOORDENDORP, Pijpenmarkt te Amsterdam.

Per half jaar voor *Batavia* . . . . *f.* 12,50.
» » » *Java* . . . . » 15,—.
» » » *Buitenbezittingen* . . . . » 17,50.
» » » *Nederland* . . . . » 22,50.
De betaling geschiedt vooruit.—Brieven franco.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, voor posttijd.

De prijs der Advertentiën is 50 cents voor de Vijf woorden.
Bij eerste of meerdere herhaling 25 » » » » »
Behalve het Zegel voor den Lande.

Bij deze Courant behooren twee BIJVOEGSELS.

ADVERTENTIEN.

Getrouwd:

E. MATHIJSEN
1ste Luit. der artillerie,
met
M. A. BORGEN.

. . . NG-PANDJANG. den 5 April 1860. (1700)

Getrouwd:

D. MACALESTER LOUP
en
C. J. VAN BLOMMESTEIN.

. . . (*Soeracarta*). 22 Mei 1860. (1650)

Getrouwd:

G. M. JORDENS
en
C. M. OLIJVE.

. . . KARTA, 22 Mei 1860.
. . . ge kennisgave. (1697)

Getrouwd:

M. J. MEIJER
en
M. C. W. VAN HULSTIJN.

. . . ANG. 29 Mei 1860.
. . . eene kennisgeving. (1696)

. . . spoedig bevallen van een' welgeschapen ZOON, . . . geliefde Echtgenoote

P. DOORN,
Kapitein Kwartiermeester.

. . . G 10 Mei 1860. (1562)

. . . van eene DOCHTER, *Maria Warmolst*, echt- . . . van

A. F. IN 'T VELD.

. . . (SUMATRA WESTKUST) den 19 Mei 1860. (1695)

. . . beviel voorspoedig van eene welgeschapen . . . TER, *M. E. Volmer*, geliefde echtgenoot van . . . ANG, 22 Mei 1860.

J. F. SCHEEL.

Voorspoedig bevallen van eenen ZOON, de geliefde Echtgenoote van

G. W. C. VAN MOTMAN.

(1651)
BATAVIA 25 Mei 1860.

Bevallen van eene DOCHTER, *A. C. Rosskopf, Janszen*.
BATAVIA 28 Mei 1860. (1660)

Bevallen van een' ZOON, *H. J. L. Wessels*, Echtgenoot van

J. SCHIFF.

(1709.)
KARANG SAMBONG, (*Preanger Regentschappen*) 28 Mei 1860.

Voorspoedig bevallen van eenen ZOON, de geliefde Echtgenoote van

W. L. VAN SLOOTEN.

BATAVIA 29 Mei 1860. (1630)

In den nacht van 15 op 16 dezer, overleed na eene ziekte van slechts vier dagen, onze jongste lieveling *Johanna*, oud ruim 18 maanden.

L. J. W. DE WAAL.
L. DE WAAL
van Kraaijenoord.

BATAVIA, 29 Mei 1860. (1637)

Onze lieveling, ons op 5 dezer gegeven, ontviel ons heden,

W. SPECHT GRIJP.
J. M. W. SPECHT GRIJP,
Humme.

BATAVIA, 30 Mei 1860. (1694)

Op den 30sten Mei 1860 overleed te Batavia, in den ouderdom van 73 jaren, Vrouwe *Augusta, Sophia, Elisabeth, Baeckers von Netzen*, weduwe *Jacobus Cornelis Schmidt*. (1678)

VENDUTIE

Dingsdag 5 Junij 1860,
voor het woonhuis van den Arabier
SECH AWAB BIN MOHAMAT DJOAS,
op PAKODJAN,
door
Van Slooten, Morgan & Co.
VAN DIVERSE

MEUBELEN,

Paarden, Rijtuigen, Bendies, Dakpannen,

¼ aandeel in het Ned. Ind. barkschip BAUALHAIR en het door hem bewoond huis gelegen op *Pakodjan* (1654)

Op Maandag den 4den Junij,

zal voor het Commissiehuis van

J. SPEET,

voor rekening van de belanghebbenden
publiek worden verkocht:

H. v. L. & Co. No. 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 10, 11, 13, 14, 15, 20, 21, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30. Twee en twintig balen Ruwe Drills.

B. v. L. & Co. K & Co. No. 1318. Een baal Rood Garen No. 28, alhier beschadigd aangebragt per Ned. schip *Margaretha Simonette*, kapt. Hofman.

H. v. L. & Co. No. 52, 54, 58, 59, 60, 61. Zes balen ruwe Drills.

B. v. L. & Co. J. No. 948. Een baal Rood Garen No. 28, per *Willem Daniel*, kapt. de Meester. (1691)

OP DE VENDUTIE

van Maandag 4den Junij,
zal bij ***J. Speet,*** mede zonder reserve, worden verkocht:

100 Zakken Tarwe
280 Riemen Hollandsch Schrijfpapier
500 Flesschen Echt Persisch Rosewater. (1692)

Vendutie

Maandag 4 Junij 1860.

Wegens vertrek voor het woonhuis van WelEdG. heer STOELMAN, Weltevreden nabij de Loge de Ster in het Oosten.

door

VAN SLOOTEN, MORGAN & C°.,

van eenen zeer netten en zoo goed als nieuwen

INBOEDEL,

bestaande uit: Engelsche hang- en Tafellampen, Spiegels en Schilderijen, Canapés, Stoelen, Ledikanten, Kasten, Porcelein- Glas- en Aardewerk, Matten, Paarden, Rijtuigen, Bendies, Tuigen, etc. (1655)

DE SCHIPBREUKELINGEN.

Uit het leven van eene engelsche vrouw.

. . . staat mij nog duidelijk voor, wat liefelijke en schoone avond het was en hoe ik 't eene half . . . het ander op het dek sleet, zonder dat ik be- . . . kon, om in den heeten salon van de stoomboot . . . te keeren. Mijn leven was tot hiertoe zoo be- . . . gebonden, zoo vol dwang en etiquette ge- . . . dat de bewustheid mijner onafhankelijkheid mij . . . gevoel van onuitsprekelijk geluk vervulde, en . . . mij reeds van het oogenblik af te moe ge- . . . ik mijn oom en mijne tante te Southamp- . . . wel had gezegd, om mij onder de vleugelen . . . ke, gulle en goedhartige hollandsche vrouw . . . stralie in te schepen, waar mijne ouders mij . . . Ik had mijne lieve ouders sints mijne kinds- . . . gezien, en de herinnering aan hen was ook . . . gelukkig, want de echtgenoote mijns va- . . . mijne stiefmoeder en eene familie van klei- . . . ren, had mij lang uit het hart mijns vaders . . . Daarom kwam mijne tegenwoordige vrij- . . . ook als een lichte, vriendelijke zonnestraal . . . zich tusschen het treurig leven, dat ik tot . . . mijne betrekkingen geleid had, en de mij . . . wachtende onzekere toekomst indrong.

Buiten mij waren dien avond nog andere personen op het dek, doch ik kende hen niet en bekommerde mij om hen niet, behalve om eenen. Ik nam hem heimelijk waar en bespiedde zijne bewegingen, nu hij weinig schreden van mij in losse houding op eene bank uitgestrekt lag en met mijmerenden blik de blaauwe rookwolkjes naoogde, die hij van tijd tot tijd uit zijne cigaar zoog. Hij en ik hadden ons reeds van het begin der reis door elkaêr aangetrokken gevoeld; ik kon niet zeggen, hoe veel de gedachte dat ons dagelijksch verkeer nu spoedig ophouden zoude, tot het leedwezen bijbragt, waarmede ik het nu nakend einde onzer zeereis te gemoet zag.

Thans bejegenden zijne blikken mijn oog, dat onwillekeurig telkens de plaats zocht, waar hij lag. Hij nam groetend zijn breedgeranden hoed af en glimlachte, en ik was blij, dat de diepe schemering hem den gloed verborg, die mijn gelaat overstroomde, toen ik mij door hem op mijne stomme waarneming betrapt zag. Andermaal tuurde ik op de wijde zee, mijn gemoed, of liever mijn hart, slechts met hem, den sierlijken, knappen kapitein Conyngham, vervuld, toen mijne opmerkzaamheid weder door dien hatelijken Mr. Loring werd afgetrokken, die mij ongemerkt genaderd was en nu aan mijne zijde stond. Men laat zich niet gaarne in een zoeten droom storen, en ik vrees dus, dat ik op zijne aanmerkingen zeer kort, zoo niet barsch antwoordde. Wat hij mij zeide, weet ik niet meer, tot mijne opmerkzaamheid daardoor geboeid werd, dat ik ontdekte, dat hij een plegtig huwelijksaanzoek tot mij rigtte. Ik was voor een oogenblik verlegen, geërgerd door zijne onbeschaamheid, gelijk ik ze noemde, ja al te zeer verbluft, om een woord uit te brengen, tot hij zelf zweeg en een antwoord van mij scheen te wachten. Van 't eerste oogenblik, dat ik dezen man zag, had ik eene soort van afkeerigheid van hem gevoeld; ook kapitein Congyngham kon hem niet dulden, en van daar, dat mijn weerzin thans, nu hij zoo stout eene verklaring waagde, schier tot haat oversloeg. Mr. Loring was donker van hair en tint, en van kloeken, krachtigen ligchaamsbouw, — een volslagen kontrast van kapitein Conyngham, die blond, tenger en rijzig van gestalte was. Hij wachtte nu echter op antwoord, en ik vroeg hem: »Wat antwoord verwacht gij van mij, heer Loring? Heb ik u door mijn gedrag ooit aanleiding gegeven, om te denken, dat ik .....”

»Nooit,” viel hij mij in het woord; »gij hebt mij nooit eenige aanmoediging gegeven. Ik wil u ten volle van de verdenking zuiveren, van mij ooit eenige vriendelijkheid te hebben betoond.” — Ik kon daarbij aan zijne stem hooren, dat hij dat half spotachtig zei, en een sarcastisch man is mij een gruwel. »Intusschen, Miss Gray, zou ik liefst op eens weten, hoe ik met u sta. Ik heb naauwelijks hoop, en toch valt het moeijelijk, alle

VENDUTIE

Maandag, den 4den Junij,

voor het Commissiehuis van

J. SPEET,

van een partij beschadigde Lijnwaden,

WAGEN VEEREN EN ASSEN,

Glas- en Aardewerk, Tafelkleeden, Vensterglas, Meel, Lijnolie, alsmede:

Twee kisten pas aangebragte **Tulpen Bollen**, welke bij geassorteerde kavelingen zullen worden verkocht.

Op deze VENDUTIE zal mede worden verkocht:

ruim 500 picols SUIKER,

waarvan de monster bij den Ondergeteekende zijn te bezigtigen.

(1643) J. SPEET.

VENDUTIE

Dingsdag, 5 Junij 1860,

à 4 pCt. Vendusalaris,

voor het Commissiehuis van

VAN RIET & TER GOUW,

van diverse

LIJNWADEN,

Bukskin, Borduurwerken, Shwals, fijne Heeren **Hemden**, Katoenen- en Zijden Heeren **Dassen**, (Cols à Ruban) Farinier Hoeden, **Diverse Quincailliriën, Touw,** Amerikaansche Handbijlen, Waskaarsen, Rood Lak, Inkt in kruikjes, etc., etc. (1674)

Van Riet & ter Gouw,

zullen op hunne VENDUTIE van den 5 Junij nog verkoopen:

6 prachtige

DUBBELLOOPS JAGTGEWEEREN,

gedamaseerd.

6 Carabines de Salon,

waarbij elk 750 schoten.

2 kisten

SPEELGOED.

25 kisten Vensterglas,

17 KISTEN ROODE WIJN,

van diverse gezochte merken. (1675)

Op Dingsdag 5 dezer,

zullen Van RIET & Ter GOUW,

OP HUNNE VENDUTIE

voor rekening van belanghebbenden nog verkoopen:

15 kisten à 50 ps. 6/4 MADAPOLLAMS.
1 kist à 50 ps. 6/4 ADRIANOPEL EFFEN ROODKATOEN.
1 kist ROODE SARONGS.
1 baal 50 ps. UNION HOLLANDSCH.
1 kist 100 ps. WITTE ELEPHANTES.
30 balen 250 ps. GOENIEZAKKEN.
100 kistjes STAAL,
een en ander door zeewater beschadigd. (1714)

NOG ZAL OP DE VENDUTIE

van 5 JUNIJ verkocht worden:

2 Kisten JACONETS.
2 » BATIKSCHE DOEKEN.
1 » SPREIJEN.
1 » NETELDOEKSCHE DAMES KLEEDJES.

(1676) VAN RIET & TER GOUW.

VENDUTIE

Woensdag 6 Junij 1860,

ten huize van den WelEdG. Heer ***Le Roux*** *wegens vertrek naar Buitenzorg, op Kebon-Sirie,*

door

VAN SLOOTEN, MORGAN & CO.,

van Mahonij en andere houten

MEUBELEN,

Spiegels en Schilderijen, Hang- en Tafellampen, Canapés, Kasten, Stoelen, Tafels, Ledikanten, een voor dit climaat vervaardigde PIANO van Dubray, Matten, Martevanen, etc. Voorts nog: 1 BENDIE, Bendiepaarden, WAGENS, Wagenpaarden, TUIGEN, etc. (1653)

Op de 4 pCt. vendutie

van Woensdag 6 dezer, voor het Commissie-huis van de ondergeteekenden, zullen almede worden verkocht;

6 kisten **Batik Doeken,**
30 balen **Katoenen Garens,**
4 dito **Shirtings,**
4 dito **Blaauwe Drills,**
10 dito **Ongebleekte Drills.**

(1708) VAN SLOOTEN, MORGAN EN Co.

VENDUTIE

voor rekening van

MAJOR, MATZEN & CO.,

in liquidatie,

op

Woensdag. den 6 Junij aanstaande,

in de pakhuizen aan de Kaliemaas,

zonder reserve,

van

diverse Koopmanschappen,

(VERW IN BLIK, TAPIJTEN, SPIJKERS, BEHANGSEL PAPIER, KOFFERS, KRAMERIJEN, enz.),

gegroefde Eur. planken, Schaalplanken, Afbraak,

Eng. Reiswagens,

Rijst- en Djagoongmolentjes,

draagbare Smidsvuren, Aanbeelden, Schroeven en Moeren,

Waarlooze Trommels voor Centrifuges met toebehooren,

MARMEREN STEENEN.

Verder:

Een oud Palanquin en Zeven Wagenpaarden.

De Goederen zijn ***twee dagen*** voor de Vendutie te bezigtigen.

(1627) MAJOR, MATZEN & Co., ***in liquidatie.***

VENDUTIE

Woensdag 6 Junij 1860,

à 4 pCt. Vendusalaris,

voor het Commissiehuis van

Van Slooten, Morgan en C

van diverse

LIJNWADE

SHIRTINGS, KATOENEN GARENS, CH
MADDAPOLLAMS, IJZERWERKEN, etc. (1

VENDUTIE

Op Donderdag den 7 Junij 1860,

voor het Commissiehuis van

Abeelen, Dennison & Co

van Lijnwaden, Engelsche Wagentuigen, ronde T
Alkativen. Voor rekening van belanghebbenden:

150 Vaatjes Boter,
100 Z. M. Kazen,
40 Vaten Amerikaansch
23 kisten St. Julien W
4 dozijn.

voorts:

300 Marbo-houten Balken,

waaronder van 25 à 30 voet lengte.

Op Vrijdag den 8sten Junij,

zal voor het Commissiehuis van

J. SPEET,

worden verkocht,

de **SCHOENER** genaamd ***Tjilatjap***, ruim **20 Lasten,** liggende alhier in de RIVIER, alwaar dezelve dagelijksch kan be worden.

VENDUTIE

Vrijdag, den 8sten Junij,

zal door

J. SPEET,

op publieke Vendutie voor zijn Commis huis worden verkocht:

ruim 2000 Reaal

ZILVERWERKE

bestaande in:

Zilveren Koffij Vaas.
» ***Thee Servicsen,*** waarbij een E Servies, weg. **183 Reaal.**
» ***Olie- en Azijn-, Liquer-,*** en ***Eijerzetjes.***
» ***Ronde en Ovale Groente Sc*** waar van men de deksels als Schot gebruiken.
» ***Boter Potten om de Boter IJswater koel en hard te ho***
» ***Lepels*** en ***Vorken.***
» ***Sir e Doozen, Fleeschen B***
» ***Suiker Potten.***
» ***Glazen Deksels.***

en een menigte andere **Voorwerpen.**

(1645) J. SPE

---

hoop op te geven, zoo lang men nog eenigzins in onzekerheid is."

Ik was boos op mij-zelve en op hem en zeide:

»Gij wilt daarmeê zeggen, dat gij de stoutheid gehad hebt, mij zulk een voorstel te doen in de bijna stellige verwachting, dat ik Neen zou zeggen? Onder zulke omstandigheden komt de vraag-zelve mij reeds eene onbeschaamheid voor."

Tot hiertoe was hij in toon en houding demoedig en bedaard geweest, doch toen die woorden in zijn oor drongen, rigtte hij zich fier overeind en zeide ernstig en vast: »Miss Gray, als een man eener vrouw het kostelijkste aanbidt, waarover hij op aarde heeft te beschikken, eene eerijke, opregte neiging, dan is het voor 't minst eene ondankbare afwijzing, als men hem ...." Hij brak af, ls om geen te hard woord te zeggen. Ik had half erouw over wat ik gezegd had, doch was te trotsch, schuld te bekennen, en wenschte hem dus een koel eden nacht, waarna ik op den kajuitstrap toeging, bij welken kapitein Conyngham nog altijd post vatte. Hij greep in 't voorbijgaan mijne hand en fluisterde mij iets toe, dat mij den heer Loring voor 't oogenblik geheel deed vegeten.

Den volgenden dag was ik ontstemd, misnoegd op mij-zelve en zat stijf en stil met mijn borduurwerk aan jufvrouw van Dams zijde op het dek. Deze liet zich op roemenden toon over heer Lorings vriendelijkheip jegens de kinderen uit, doch ik antwoordde scherp: »Och ja, ik wil wel toegeven, dat hij heel dienstvaardig en goed is; maar voor mij is en blijft de man toch onuitstaanbaar. Ik heb zeker ongelijk; maar reeds zijn gezigt staat mij tegen." Op 'tzelfde oogenblik begreep ik, dat Mr. Loring mijne woorden moest hebben opgevangen, want de mannelijke gedaante, die achter ons over de verschansing had geleund, verwijderde zich haastig uit onze nabijheid.

Van dit uur af bleef Mr. Loring zich in zijn gedrag jegens mij ten volle gelijk: hij was beleefd en oplettend als vroeger, maar hield zich veel meer op een afstand. Zijne nabijheid begon mij meer en meer lastig te vallen, en ik was blij, als ik hem uit den weg kon gaan.

O, nog terwijl ik dit schrijf, huiver ik bij de gedachte aan de gruweltooneelen, waarvan ik kort daarna getuige zou zijn en die op geheel mijn volgend levenslot zulk een onberekenbaren invloed uitoefenden. Ik wil ze hier niet in de bijzonderheden mededeelen en geen oude wonden moedwillig open rukken.

Ons schip geraakte in brand — op wat wijze, dat weet ik niet. Ik vroeg later ook nooit, door wiens schuld, want zij, die het ongeluk op hun geweten hadden, zijn immers lang voor een hooger regterstoel gedaagd. De dood grijnsde ons overal tegen, toen wij ons op het dek verdrongen, met gretig oog in den donkeren nacht staarden, dien de laaije vuurgloed rondom ons nog donkerder deed schijnen, en de van minu minuut toenemende hitte ons meer en meer bla verbijsterde en verblindde. De booten werden uit de passagiers, de meesten in hun nachtgewaad, zich zoo digt mogelijk op het eene einde van het tuig opeen en braken in wanhopige jammerklagt of onderwierpen zich in doffe wezenloosheid aan lot. Eindelijk waren de eerste booten vlot en ommezien tot zinkens toegevuld. Ik zag kapitei nyngham op het dek verschijnen. Toen hij mij kwam, klemde ik mij radeloos aan zijn arm smeekte hem, mij te redden. Eerst den avond te scheen hem nog zoo veel aan mij en aan mijn legen. Thans echter had hij geen ooren voor mij geen oog voor mijne vertwijfeling, en scheen m eens te kennen. Ik kon hem dit niet ten kwade de zucht tot zelfbehoud was al te sterk, en toc ik geloofd, dat in zulke gevallen de mannen o meer tegenwoordigheid van geest zouden betoone wij vrouwen. Ik zag hem in de overvolle boot springen, toen die van het schip afstiet, en niet staande mijn smeeken werd ik op het brandend achtergelaten. Men had voor alle vrouwelijke giers gezorgd, en ik weet niet, hoe het kwam, vergeten werd. Ik voelde, dat mijn lot zijne besl naderde, en toch deed het mij zelfs in dit nood oogenblik pijnlijk aan, dat kapitein Conyngham

…t zelfzuchtig en, gelijk ik mij niet ontveinzen …nelijk tegenover mij had gedragen. Ik voel… al nader komen, toen de vlammen zich aan …van het schip uitbreidden. Een man — zijne …deden mij raden, wie hij was — was met …ten ijver werkzaam geweest, om de man… hunne pogingen tot stuiting van den brand …nen, tot de hoog opslaande vlammen in …menschelijke bemoeijing vruchteloos maakten. …nog aan boord waren, drongen zich thans …de van het schip, waar ik stond. Ik voelde … forschen arm aangegrepen en over de ver… …getild. Wat daarop volgde, weet ik niet; een … bewusteloosheid, vervolgens een dof ont… …het reeds helder dag was, en de overtui… …in eene open boot op de hooge zee om… …sloot de oogen weder, daar mijn hoofd … om eenig nieuw idee op te nemen. Toen …maal rondzag, zeide een enkele blik mij, …tgenooten waren: een geestelijke, een ka… …op weg naar Sydney was, de hofmeester … vier matrozen en Mr. Loring.

(Wordt vervolgd.)

MILITAIRE SOCIETEIT CONCORDIA.

Thé-dansant,

Op Zaturdag den 9den Junij 1860.

Namens de Directie:

De Secretaris,

(1677) BRUGMAN.

De ondergeteekenden hebben *pas ontvangen*:

Puike Engelsche **Pale Ale** in kruiken en in halve flesschen.

Engelsche wagen en bendij tuigen, veeren en assen, Pedatti assen.

Dames en Heeren gouden HOROLOGIEN.

Linnen Drill.

(1669) VAN SLOOTEN MORGAN en Co.

PALEMBANGSCHE
ROTTINGMATTEN,

van verschillende ***BREEDTE*** en ***LENGTE***, bij

(1648) **J. SPEET,**

JAPANSCHE EN CHINESCHE
GOEDEREN.

CHINESCHE VLOERMATTEN, wit en gekleurd.

GROEN GAAS voor klamboe.

ANANAS in fraaije dessins voor dameskleeden.

JAPANSCHE ZIJDE in breede en smalle stukken.

do. ZWARTE ZIJDE voor heeren Jassen.

WAAIJERS en KAARTBOEKJES, fraa uitgesneden van ivoor en sandelhout.

SIGAARKOKERS, van bamboe en ivoor, geborduurde graslinnen ZAKDOEKEN etc, etc.

(1702) GEBRS. ROSELJE en Co.

Bij de ondergeteekenden steeds verkrijgbaar: i

No. 2 CORTADO en HAVANNA model

cigaren van 1858 en 1859 en 1860:

No. 1 CIGAREN,

INPERIALIS COLORADO,

in ⅛ kistjes,

LONDRES,

in ⅛ kistjes,

Regalia superior Claro,

in ⅛ kistjes,

Caballero superior Claro,

in ⅛ kistjes,

N°. 3, 4 & 5 HAVANNA MODEL,

REGALIA CIGAREN.

(1679) ABEELEN, DENNISON & Co.

WOLLEN PLAIDS,

in verschillende kleuren.

bij

(1710) JOHN PRIJCE en Co.

Pas Ontvangen:

MALAGA ROZIJNEN in kistjes,

FRANSCHE SIROPEN

in heele en halve flesschen,

ENGELSCHE ALE

in halve fleschen en in kruiken,

POEDERCHOCOLADE

van Louit,

ASMANSHAUSER EN STEINWEIN CABINET.

echte Valken- en Haantjes-

BIER,

alle soorten van

PROVISIEN IN BLIK;

voorts

Schrijfcassetten en Toilletten.

(1704) GEBRs. VEIT.

H. M. van Dorp, te Batavia,

Rijswijk, hoek Secretarielaan.

Ontvangen een factuur

Prachtige Porceleinen

MODERATEUR LAMPEN

à *f* 55,—, *f* 60,—, *f* 80,— tot *f* 120,— het paar.

Nieuw Model.

Keurige Etagère Voorwerpen.

(1705)

FROMAGE DE GRUYERE.

Te bekomen bij

TIO TJENG HIANG,

(1712) *Passer-Baroe.*

Wordt ter kennis van belanghebbenden gebragt,

DAT OP

den 2e. Julij a. s.

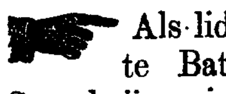
door de ondergeteekenden zal worden **UITBESTEED**, de levering van Dranken voor jaar 1800 één en zestig ten behoeve der **Militaire Kantine** *te Willem I*, liggende de voorwaarden ter lezing op de bureaux der Militaire Kommandanten te *Batavia, Samarang. Soerabaija* en *Willem I.*

De Kommissarissen der Kantine:

KORNELISSEN, *Kapt.*

(1698) VAN DUREN, *1e. Luit.*

Als lid der firma's ***Reijnst & Vinju*** te Batavia en ***Anemaet & Co.*** te Soerabaija, is op heden opgetreden de Heer ***Julius van Lennep.***

BATAVIA, 1 Junij 1860. (1684)

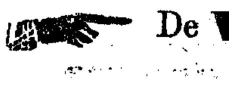

C. E. LÖBELL,

Doctor Med.

woont thans op *Noordwijk*, 4de huis van *Molenvliet.* (1701)

De **Vogelnesten** van **Klappanoengal.**

zullen voortaan ook uit de hand worden verkocht, bij gedeelten van een, of twee of meer kisten, ten huize van den Eigenaar op Kampong Malaijoe. (1665)

Wagenverhuurderij.

Passer Baroe.

Abonnementen per maand *f* 85.--

Buitengewoon mooije Toerwagens à *f* 5.— en *f* 6.— bij halve dag met of zonder Paarden. (1659)

Op een NEDERL. SCHIP wordt verlangd, voor de terugreize naar Holland.

Een geexammineerde 2de Stuurman

en

Een derde Stuurman.

Nadere informatiën bij

(1667) VAN OMMEREN, RUEB en Co.

Het groote HUIS en ERF

op NOORDWIJK gelegen.

Zich te adresseeren aan den eigenaar en bewoner

C. DE LAGRACINIÈRE.

30 Mei 1860. (1685)

---

het Engelsche gekoperde en kopervaste

BARKSCHIP ELEANOR, A. I. LLOYDS,

410 ton register; ladende 550 ton, met deszelfs compleete Inventaris zoo als hetzelve thans is liggende op de reede alhier.

Vertrekt binnen eenige dagen naar Sourabaija en kan aldaar ook bezigtigd worden.

Informatiën bij

de Agenten,

(1657) BURT, MYRTLE en Co.

Een hecht en sterk HUIS.

Te bevragen bij den eigenaar

(1659) Mr. C. HULTMAN.

TE KOOP **of te** TE HU...

het **Huis** in Gang-Scott, laatst b...

door den Heer *P. van Swieten.*

Te bevragen bij

(1715). S. J. VAN DER M...

Een Toko met Pa... **huis,** gelegen acht... de Beurs tegen o... het locaal van de heeren ***B. Koperslit & ...***

Te bevragen bij

LIM KES...

(1654) *op Pinto-K...*

Met 1° Julij e. k.,

HET HUIS,

met ruim ERF, thans bewoond door en te b...

bij

(1658) L. J. W. DE ...

Namens President en Direct...

der

Javasche Bank

wordt berigt:

1o. dat de kommissie, op den 27 April ... Algemeene Vergadering van Deelhebbers ve... onderzoek en goedkeuring der balans de beh... sten tot een beloop van *f* 557.038.92 heef... als volgt:

Ter aanvulling van het reservefonds op *f* 1,000,000.— *f* ...

Uitdeeling van *f* $23^{61}/_{100}$ % of *f* 118,05 per aandeel gevende over 4000 aandeelen 〃 4...

Op winst en verlies van het 33ste boekjaar 〃 ...

f 55...

2°. dat tot het erlangen van uitbetaling ... voorschreven dividend, bij assignatie ongezeg... getrokken in den navolgenden vorm:

(Invulling van woonplaats en dagteekenin...

De Javasche Bank betale aan .... de som van (bedrag) voor het volle dividen... 32ste boekjaar op (invulling van getal) bew... aandeel staande ten name van (invulling van na... vol...

(invulling der handteekening)

zullende de naamteekening van personen ... Batavia afwezig zijn dienen bewaarheid te wo... het hoogst plaatselijk gezag ter woonplaats ... trekker.

3°. dat de heer G. SUERMONDT tot ... ss benoemd in plaats van den als zoodanig ... dien heer W. RUEB.

(1682) *De Secre...*

BATAVIA, den 1 *Junij* 1860. H. ROCHU...

De ondergeteekende heeft de eer te ... dat het **Examen zijner leer...** zal plaats hebben op Woensdag den 6den Ju... hij noodigt alle belangstellende tot bijwoning ... uit.

(1699) I. J. J. SNELLEBRAND.—K...

VERZEKERING MAATSCHAPP...

„INDIA"

gevestigd te ROTTERDAM.

De ondergeteekenden benoemd als Agente... gemelde Maatschappij, maken hiermede be... zij gemagtigd zijn, tot het aannemen van ... tegen Zeegevaar, en het betalen der vo... schade en verlies; terwijl zij daarmede teve... nuceren voor de navolgende firma's en Maatsc...

als:

H. van Rijckevorsel te R...

Assurantie Maatschappij „Rotterdam" 〃 R...

Assurantie Maatschappij „de Hoop" 〃 R...

Nederl. Algemeene Verzekering Societeit 〃 T...

Verzekering Maatschappij „Java" 〃 B...

M. C. de Crane & Zoon 〃 Z...

BATAVIA, 25 Mei 1860.

(1652) VAN OMMEREN, RUEB...

Namens de Directie der Javasche Bank ... rigt, dat in opvolging van het bepaalde bij ... 6 van het gouvernements besluit van den 18 ... no. 5, de inschrijvings registers tot deelne... uittegeven eene millioen aan Bank Actien ... der Bank geopend zijn dagelijks van 10 t... zon- en feestdagen uitgezonderd, terwijl zo... hoofdbureau alhier, als bij de agentschappen ... *rang* en *Soerabaija* gedrukte declaratoiren te... zijn, welke behoorlijk ingevuld en geteekend ... vrij der Directie toegezonden, als inschrijvi... gelden.

BATAVIA, *De Secre...*

den 1 *Junij* 1860. H. ROCHU...

EERSTE BIJVOEGSEL

behoorende bij den

AVA-BODE,

Zaturdag 2 Junij 1860, N°. 44.

---

dergeteekende heeft zich gevestigd te *Samarang* doel om aldaar onder den naam van

JACOBSON EN COMPAGNIE

van af den 1sten Junij 1860 handel te in commissie als voor eigen rekening. verleden voor den waarnemenden Notaris te Mr. **R. V. Heijliger** op den 7den Mei jl. 30, heeft de firma

dorff, Wilmaus, Ruijs en Compagnie

deel in zijne zaken genomen als commanoot.

25 *Mei* 1860.

J. M. JACOBSON.

THERN ASSURANCE COMPANY.

Opgerigt in 1836.

VOOR

d- en Levensverzekeringen.

Kapitaal 1,295,760 Pd. St.

dergeteekenden, Agenten van voornoemde maatvoor **Java** en de omliggende **Nederlandsche gen**, zijn thans bereid om aan verzoeken ter g gevolg te geven.

MORGAN, MELBOURN en Co., *Batavia.*

AL INSURANCE Comp.

of Liverpool.

TAAL groot £ 2.000.000 Sterling.

dergeteekenden, Agenten van bovengenoemde ppij, gaan steeds voort met op de voordeeligste den verzekeringen te sluiten tegen brandschade

akhuizen, Goederen en Woonhuizen met het Ameublement,

de hoofdsteden of in de nabuurschap dersook op **Woonhuizen, Thee-, Koffij-er-Etabissementen** op Java.

iën van Assurantie zijn zoo laag mogelijk wanneer klagten mogten voorkomen, die moeten worden, zal de uiterste billijkheid in acht genomen.

PITCAIRN, SYME EN Co.

LIVERPOOL & LONDON
E INSURANCE Comp.

PITAAL groot £ 2.000.000 Sterling.

dergeteekenden, benoemd zijnde tot Agenten van bovengenoemde Maatschappij, deelen bij dat zij bereid zijn, om **Polissen van tie** op de meest voordeelige voorwaarden te op ***Pakhuizen, Goederen en Woonmet het Ameublement,*** gelegen in de hoofdnabijheid derzelven, alsmede op ***Thee-, en Suiker-Etablissementen op Java.***

iën van Assurantie zijn zoo laag mogelijk en wanneer klagten mogten voorkomen, die moeten worden, zal de uiterste billijkheid in acht genomen.

PITCAIRN, SYME & Co.

---

van Vlissingen & Dudok van Heel
Vlissingen, van Heel & Derosne
Cail & Co. — te Amsterdam.

geteekenden agenten van voormelde fabrivelen zich voortdurend aan, voor de leve alle soorten van

CHINERIE en GEREEDSCHAPPEN.

gen kunnen ook gedaan worden bij de Heeren

Eck en Co.	te Soerabaija.
Broek en Veeckens	» Samarang.
Saportas en Co.	» Cheribon.
ers fabriek **Adiwerna,**	» Tagal.

DüMMLER EN Co.

EDERLANDSCH-INDISCHE
verzekering en Lijfrente-Maatschappij.

willende medewerking van den WelEdel Heer ***F. J. P. Storm van 's Grave-***ook gestort kunnen worden ten zijnen kantoment en uitbetaling dagen.

men daar tarieven kunnen bekomen.

s *de Directie van voornoemde Maatschappij*

G. A. DE LANGE, Pl. Dr.

MACHINERIEN, ENZ.

De Ondergeteekenden, **Agenten der Lowmoor Compagnie** en der Heeren GEORGE BUCHANAN & Co.,

Ingenieurs te Londen,

geven hierbij kennis, aan Suikerfabrikanten en anderen, dat zij voortgaan met het leveren van

SUIKERMACHINES,

van de beste en nieuwste constructie, werkende met **Stoom-, Water of Buffelskracht,**

waaronder begrepen is,

Molens Vacuum Toestellen, Centrifugaal Machines, Wetzels,

enz.

Zij zijn ook bereid, om de prijzen op te geven van de meest goedgekeurde

RIJSTMOLENS,

alsook alle bijzonderheden aangaande de kosten en andere voorwaarden voor deze en verschillende andere soorten van ***Machineriën,*** welke alle zeer voordeelig zullen worden bevonden.

Zij wijzen het publiek op de verschillende teekeningen in hun bezit.

Zij blijven tevens agenten van de Heeren **C. D. YOUNG & Co.**, te ***Londen*** in ***Edinburg,*** Ingenieurs en vervaardigers van gegalvaniseerd ijzeren Pakhuizen, Hospitalen, Kazernen, Kerken, Woonhuizen, Bazaars, Post-Stations, enz., waarvan teekeningen bij de ondergeteekenden te bezigtigen zijn.

(1688) PITCAIRN, SYME & Co.

HOLLOWAY'S ZALF.

— *Kwaad zeer, wonden, brandwonden of vurigheid.* In alle deelen van Indie lyden de inboorlingen voornamelijk aan zeer en scheuren in de voetzolen, welke somtijds uiterst moeijelijk te genezen zijn. Ten gevolge van de wonderen zoo geduriglijk verrigt door de Zalf van Hollowaij hebben de Landeigenaars in Java groote hoeveelheden derzelve van Engeland doen komen ten bevoeve der lijders op hunne plantaadjes, en het resultaat was dat den goeden uitslag met welke deze Zalf reeds in Indie gebruikt was geworden, nog overtroffen werdt. Dezelve is tevens een wonderbaar heelmiddel voor zeere beenen, het zij veroorzaakt door uitwendige gewelddadigheid of ontstaande uit het St. Antonie's vuur, uitgezetheid der aderen, of rhumatiek. De diepste verzweringen in het vleesch wijken voor de kracht dezer aangename Zalf met dezelfde gereedheid en zekerheid als de geringste krap genezen wordt.

De prijzen dezer Zalf en Pillen zijn als volgt:
Doosjes Pillen à *f* 1. — *f* 5. — *f* 5. —.
Potjes zalf à *f* 1.— *f* 5.— *f* 5.—.

Te Batavia	bij S. B. van Kleeff & Co.
» Banjoemaas	» M. S. Cheriman.
» Soeracarta	» W. Veldman.
» Djocjocarta	» Buijn & Co.
» Salatiga	» F. Kruthoffer.
» Tagal	» Wed. Dort.
» Cheribon	» W. Galistan.
» Cheribon	» M. Blok en Co.
» Samarang	» H. L. de Lyon,

de Groot, Kolff & Co. en de hoofdagenten Soesman & Co.

(1686)

KINDER PRENTEBOEKEN,

allen van den laatsten tijd, fraai gebonden en geïllustreerd, uitnemend geschikt voor

Prijs werkjes en ***Geschenken,***

in groote sortering voorhanden bij

(1664) G. KOLFF & Co.

Van Humboldt's

STALEN PENNEN,

dubbeld gecimenteerd

per doos van een gros *f* 6.

Deze pennen (met de laatste verbetering door ALEXANDER aangebragt) zijn in Europa zeer gezocht. De soorten zijn verdeeld in extra fin, fin en medium.

Gillot's 382 Stalen Pennen (3 Gaatjes)

Mitchell's K Pennen, benevens eene groote sortering **UITSLUITEND**

ENGELSCHE STALEN PENNEN,

ontvangen bij

(1663) G. KOLFF & Co.

H. M. VAN DORP TE BATAVIA:

Rijswijk, hoek Secretarielaan.

Ontvangen:

Hijdraulische Waterkoelers	à *f* 3.—
Waterkoelers a Crinoline	à *f* 4.—
Boterdozen of Koelers met porcelein à *f* 2.—	à *f* 3.—

(1649)

Door den Boekhandelaar H. M. VAN DORP, te Batavia is verzonden:

De Aankondiging en Proeve van bewerking van eene nieuwe Uitgave van de

Nederlandsch-Indische

WETBOEKEN,

onder toezigt van

Mr. F. F. L. U. LAST,

uittegeven in 1 deel in het formaat der Nederlandsche Wetboeken van Mr. OUDEMANS, met een fraaije nieuwe letter en in geslagen linnen band.

Het 1e. gedeelte bevattende het **Burgerlijk Wetboek** is reeds afgedrukt en wordt op aanvragen afgeleverd. (1706)

H. M. VAN DORP,

Rijswijk, Hoek Secretarielaan.

FRAAIJE PRENTEN

voor kinderen

Gekleurd en met ***Goud.***

Mignon, Regrettant sa Patrie.
" Aspirant Au ciel.

2 faaije Gravures naar Scheffer

Prijs f 30.—

Goed gesorteerde kisten

SPEELGOED,

inhoudende ongeveer

100 verschillende Voorwerpen à *f* 120.—

Speelgoed, als Stallen met Paarden, Timmermans gereedschap, Bouwdoozen, Winkels, legdozen, Boekdrukpersen, Aardglobes, Geweren, etc., etc.

(1561)

CORRESPONDENCE MUSICALE,

waarin de werken der voornaamste Meesters voorkomen, de **potpourrie van Cramer, Beijer, etude van Czernij, Burgmuller, Berten** en anderen, à 10 ct. per pagina.

BATAVIA 1860.

(1666) H. M. van DORP.

Houders van Cognossementen

aan Order,

over onderstaande Goederen aangebragt van LONDEN, met het Engelsche Schip **ANNIE ARCHIBALD,** Kapitein ***Armstrong,*** gelieven zich ten spoedigste bekend te stellen bij de Agenten

B. VAN LEEUWEN & Co.

C V S ½. **2 kisten Bier,** afgeladen door de de Heeren BEACH & MINTE.

W 18. **1 kist Schoenen,**
O **15 collis, inh. 2 Rijtuigen,**
W 19/21. **3 kisten,**
B 40. **1 Suikerpan.**
} afgeladen door E. & W. ARNOLD.

(1668.)

STOOMGELEGENHEID.

Naar **Pontianak** en **Singkawang,** per het Stoomschip **PALEMBANG,** Kapt. KULLER,

op den 7den Junij.

Naar **Samarang, Soerabaija, Macassar, Timor Koepang, Delhi** en de **Molukkos,** per het Stoomschip **MENADO,** Kapt. COUTERON,

na aankomst der verwacht wordende Landmail.

Naar **Muntok, Riouw** en **Singapore,** per het Stoomschip **MACASSAR,** Kapt. BOSCH,

op den 8sten Junij.

Nadere informatiën bij

(1703) W. CORES DE VRIES.

Passages pour France.

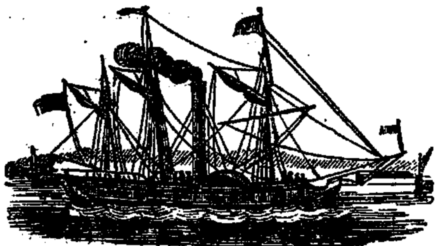
Le beau et solide trois mats Français,

SUCCES,

cap. BLANCHARD,

ayant des emménagements extrêmement favorables partira pour France dans les premiers jours de Juillet. S'adresser aux agents

(1670) CASSALETTE & Co.

Stoomboot OENARANG.

Het vertrek dezer boot naar

Samarang en Soerabaija

voor de maand JUNIJ is vastgesteld als volgt:

Van BATAVIA, den 10den en van SAMARANG, den 13den naar SOERABAIJA.

Van SOERABAIJA, den 17den en van SAMARANG, den 19den naar BATAVIA.

Van BATAVIA, den 24sten en van SAMARANG, den 27sten naar SOERABAIJA.

Van SOERABAIJA, den 1sten Julij en van SAMARANG, den 3den Julij naar BATAVIA.

De Agenten,

(1687) LANDBERG, BEZOET DE BIE & Co.

EXTRACTEN *uit het Register der Besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indie.*

BUITENZORG, *den 27sten Mei* 1860 (No. 15.)

(Staatsblad No. 48.)

„Gelezen de missive van den Minister van Staat, Minister van Kolonien, van 9 December 1859, La. A, no. 261537;„

Gelet, enz.„

Is goedgevonden en verstaan: „

„Eerstelijk: Krachtens magtiging des Konings, met intrekking van het thans bij de gevangenissen in de residentie Preanger-Regentschappen geplaatst personeel, zijnde één cipier bij iedere gevangenis, op eene bezoldiging van $f\ 6^{2}/_{120}$'s maands, of in het geheel f 400 's jaars, te bepalen:

a. de thans bij die gevangenissen dienstdoende landbouwers, onder de benaming van onbezoldigde policie-dienaren, worden van die diensten ontheven en bij de heeren-en kultuurdiensten ingedeeld, en

b. het personeel bij de gevangenissen in de residentie Preanger-Regentschappen is voortaan zamengesteld, als volgt:

Bij de gevangenis

te *Tjiandjoer*	uit *één* cipier	en	*vier*	kadjinemans.
« *Bandong*	« «	«	«	«
« *Limbangan*	« «	«	« *drie*	«
« *Soemedang*	« «	«	« *vier*	«
« *Manondjaija*	« «	«	«	«

de cipier op een tractement van f 10 (*tien gulden*) en de kadjinemans f 5 (*vijf gulden*) 's maands ieder;

Zullende de ter bestrijding dezer bezoldigingen benoodigde fondsen als vaste posten bij de begrooting onder het eigenaardige hoofd worden uitgetrokken.

Ten tweede: enz.

Afschrift, enz.

Ter ordonnancie van den Gouverneur-Generaal:

De Algemeene Sekretaris,

A. LOUDON.

BUITENZORG, den 27sten Mei 1860. (No. 16)

(Staatsblad no. 49.)

Gelezen de missive van den Minister van Staat, Minister van Kolonien, van 13 Maart 1860, La A, no. 6/290;

Gelet op het besluit van 19 November 1859 no. 1, en op staatsblad 1858 no. 78;

Is goedgevonden en verstaan:

Krachtens magtiging des Konings, de artikelen 55 en 57 van het reglement voor het weduwen en weezenfonds van burgerlijke ambtenaren in Nederlandsch-Indie (staatsblad 1854, no. 93), te wijzigen in volgender voege,

Art. 55. Het beheer van dit fonds wordt gevoerd door een bestuur van *drie* leden, deelgeregtigden aan het fonds en op de hoofdplaats van Nederlandsch-Indie woonachtig.

Het bestuur wordt bijgestaan door een amanuensis, een kommies en de noodige klerken.

Zoowel de leden van het bestuur, als de amanuensis en de kommies worden benoemd door den Gouverneur-Generaal.

Art. 57. De leden van het bestuur genieten geene geldelijke belooning; doch wordt toegestaan, ten laste van het fonds, voor bezoldiging.

van den amanuensis	f 450	's maands
van den kommies	„ 300	„
voor klerken en schrijfbehoeften	„ 250	„
voor huur van een bureau-lokaal	« 50	«
	f 1050	

(*een duizend vijftig gulden*) 's maands.

Afschrift, enz.

Ter ordonnancie van den Gouverneur-Generaal:

De Algemeene Sekretaris,

A. LOUDON.

Bij besluit van Zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal, van den 21sten Mei 1860 no. 11, is de resident van Timor aangeschreven om den eerwaarden heer J. P. N. Sanders te erkennen als pastoor bij de roomsch-katholijke gemeente te Larentoeka en andere onderhoorigheden.

Civiel Departement.

Ontheven:

Eervol, van de vervulling zijner functien, onder toekenning van wachtgeld, de adsistent-resident, tijdelijk toegevoegd aan den resident der Wester-afdeeling van Borneo, J. J. Peeters.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, met behoud van aanspraak op pensioen, de resident van Tagal H. D. Potter.

Op zijn verzoek, eervol, wegens ziekte, uit zijne betrekking, onder toekenning van wachtgeld, de [illegible] A. J. W. de Jongh Swemer.

Benoemd:

Tot resident van Tagal, de adsistent-resident van Buitenzorg A. A. M. Keuchenius.

Bevorderd:

Tot kommies bij de wees- en boedelkamer te Soerabaija, de geëmployeerde ter algemeene sekretarie C. J. A. Wilkens.

BIJ DEN RESIDENTIE-RAAD TE SOERABAIJA.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, als lid, C. van Bronckhorst, onder dankbetuiging voor de door hem als zoodanig bewezene diensten.

Benoemd:

Tot lid, dr. W. Palmer van den Broek, hoofd-onderwijzer aan de kweekschool tot opleiding van inlandsche onderwijzer aldaar.

Magtiging verleend:

Tot eene uitreiking van eene acte van toelating tot het uitoefenen van de genees-en heelkundige praktijk in de afdeeling Sidhoardjo (residentie Soerabaija), aan den op zijn verzoek, eervol uit Z M. zeemagt ontslagen officier van gezondheid der tweede klasse H. E. Thepass.

Militair Departement.

Ontslagen:

Onder nadere goedkeuring des Konings, op zijn verzoek eervol, uit Zr. Mr. militaire dienst, met behoud van aanspraak op pensioen, Hoogst Deszelfs adjudant in buitengewone dienst, de generaal-majoor E. C. C. Steinmetz, thans kommandant der 2de militaire afdeeling Op Java.

(Ten gevolge eener misstelling in de vorige mededeeling wordt dit berigt herplaatst.

Ingetrokken:

Op zijn verzoek. het aan den kapitein der infanterie G. J. C A. Cochius verleend tweejarig verlof naar Nederland.

Verleend:

Een tweejarig verlof naar Nederland, aan den kapitein der infanterie L. G. Pauwels.

Bevorderd:

BIJ DE MILITAIRE GENEESKUNDIGE DIENST.

Tot apotheker der eerste klasse bij het groot militair hospitaal te Weltevreden, de apotheker der tweede klasse A. Scharlée, van dat hospitaal.

Marine Departement.

Benoemd:

Tot machinist bij een der onderdeelen van het marine établissement te Soerabaija, de eervol uit Z. M. zeedienst ontslagen vuurstoker der tweede klasse J. P. Timmermans.

Aangekomen Vreemdelingen.

van den 30 Mei tot en met den 1 Junij.

MARINE HOTEL. Nicolai, van Amsterdam. — J. F. Detering, van Idem. — L. W. van Rijn van Alkemade, van New-Castle. — J. A. W. Pott, van de Reede. — J. Horn, van Soerabaija. — H. Dijserinck, van de Reede. — G. P. H. H. Gonggrijp, van Batavia. — J. Boon, van Padang.

JAVA HOTEL. G. P. J. Ockerse, van Djokjokarta. — J. A. van der Meulen, van Soerabaija. — J. H. van Roijen en Echtg., van Batavia. — C. von Hedemann, Tjilodong. — B. G. van den Bolck, van Muntok.

Vertrekkende Personen.

De kapiteins der infanterie L. G. Pauwels.

Een nieuw finantieel voorstel.

In het Bataviaasch Handelsblad van 30 Mei jl. komt een artikel voor handelende over de werking der Javasche Bank.

Daarin wordt het gouvernement in bedenking gegeven om toe te staan, dat Spaarbank-boekjes als borgtogten, der comptabele ambtenaren kunnen gedeponeerd worden, en laat daarop volgen, dat de sommen daarin vermeld niet minder veilig zijn uitgezet dan die der Escompto Maatschappij, dat de Spaarbank garandeert 4 pCt. maar gemiddeld 6 en meer pCt. dividend uitdeelt.

Onweersproken discht het Handelsblad meermalen finantielen nonsens op. Dit maal willen wij het eens te regt wijzen.

De Spaarbank garandeert. Hoe, door welk middel? Wat is de Spaarbank?

Wij hadden niet vermoed, dat de onwetendheid van het Handelsblad zoo groot was, dat het ter goeder trouw de garantie van de Spaarbank en der Escompto Maatschappij ter zake op eene lijn wil stellen.

De Spaarbank bezit geene garantie in den zin als hier wordt bedoeld; wel zullen hare beheerders (ten deele personen aan de Escompto Maatschappij en Ja verbonden) hun uiterste best doen, de hun toevert sommen even solide uit te zetten als de Javal Escompto Maatschappij, maar de Spaarbank blij zeer als beide instellingen bloot staan aan ver

In dat geval biedt de Escompto Maatschap garantie — het kapitaal der onderneming, dat de narissen — de Spaarbank een paar oude meub wat schoolboekjes van het Nut van 't Alge Batavia.

Wanneer het gouvernement heden aanneemt de bank-boekjes als borgtogten, dan kan het e morgen daartoe aannemen bewijzen, dat men menditair vennoot in deze of gene handels- of trieele onderneming, hetwelk den ambtenaren ja meer ten honderd van hun tot onderpand ge waarde zouden kunnen bezorgen.

Maar wil het gouvernement eene borgtogt st menschelijker wijze gesproken de meeste zeker biedt van hare waarde te zullen behouden, d het werkelijk — na de zuivere stortingen — de tien der Escompto Maatschappij.

Eerst moet haar kapitaal ad f 500,000 zijn voordat hare schuldbewijzen eene centime de verliezen.

Het gouvernement zou verkeerd doen der Sp een steun te verleenen, welke, ingeval de o ming dier Bank schipbreuk leed, het gouve weder met verwijten van alle zijden zou doen be

Het gouvernement zou zijne bevoegdheid te gaan, wanneer het eene partikuliere onderne bijzonderen zedelijken steun verleende — en dat geval zijn, als het den voorgestelden maatregel a

De schuldbewijzen der Escompto Maatscha betere borgtogten, dan hare actien zelven. V oningewijde klinkt dit vreemd. Maar redeneri het Handelsblad verkondigt zijn even nadeelig a andere valsche redeneringen over oeconom kwaad dat ze zullen brouwen, zal echter in de maatschappij niet zoo groot kunnen zijn, al kondigers van dwaalbegrippen in de Europesche te weeg gebragt.

Dat de Javabank even als de Escompto Ma pij schuldbewijzen tot het voorgestelde doel zou afgeven, behoeft niet in een additioneel artike te worden — maar te willen dat het haar zou voorgeschreven, met bepaling van welke rente keerd moet worden, is even onzinnig als het voorstel. Zulk een dwang kan en mag het go ment niet uitoefenen. Als zulke raadgevingen regering ingang vonden, dan zou het afwijken van eerste beginselen eener gezonde staathuisho Door ze te verkondigen vervult men de gem der onvoorgelichten met onvervulbare wens kweekt men ontevredenheid aan.

BATAVIA.

In de bestuursvergadering van de Natuur vereeniging op den 26 Januarij jl. was ingeko brief van het lid den heer Krajenbrink, be over het wenschelijke om te geraken tot eene kennis der suikerriet-varieteiten op Java en ha kergehalte, onder aanbieding van eene konce laire, de strekking hebbende om eene proefaan van suikerriet-soorten daar te stellen en de s brikanten op Java uit te noodigen, monsters rietstokken hunner aanplantingen voor die p planting te bestemmen.

Wordt verstaan, aan het voorstel van den h jenbrink gevolg te geven, en mitsdien bepaald, de re met bijgevoegde nota te laten drukken.

Deze Cirkulaire en Nota luiden als volgt.

„De Natuurkundige Vereeniging in Nederlandsc wenscht aan te leggen eene proefaanplanting kerriet, ten einde in de eerste plaats daardoo palen, of de met verschillende namen benoem wel Javasche als uitheemsche soorten, werk karakter van soortelijk verschil in zich bev de tweede plaats de verwarring in de benam gelijke individuen op verschillende plaatsen nemen of ten minsten in den doolhof dier na weg aan te wijzen, maar, en voornamelijk: in plaats te bepalen, welke rietsoorten, door gr brengst in hoeveelheid en zwaar suikergehalte keur voor den aanplant verdienen, om bij gelijke het hoogste produkt te erlangen.

„Zij roept daartoe Uwe medewerking in.

„Het zal haar aangenaam zijn van U te o de verschillend benoemde soorten of verscheid van Suikerriet, die in uwe omstreken worden ten einde die in dien proef-aanplant te verza de resultaten daarvan later, in het algemeen te publiceren.

„De te zenden hoeveelheid «Bibiet" behoeft ni te zijn. Ook weinige stokken van zelden voor soorten zullen door de Vereeniging dankbaar aangenomen, en zij wenscht juist de aandacht op zamere soorten, waaronder welligt de beste zijn gen. Het voornaamste, waarop dient gelet te w echter, dat de verzending naar Batavia met den spoed geschiede, opdat het gezondene onder uitsterve.

„Gemakshalve wordt hierbij gevoegd eene vattende korte aanwijzingen van de door vinding als de beste, aangewezen manier van en verzending.

„De Stoomboot-onderneming van den heer Vries zal zich daar, waar er gelegenheid toe is met de verzending naar Batavia belasten. plaatsen, waar deze gelegenheid niet bestaa het aan Uwe belangstellende medewerking aan de snelste gelegenheid tot verzending daarvoor

„Het komt der Vereeniging doelmatig voor gij de goedheid wildet hebben, van elke ve aan haar ook per gewonen post kennis te dat zij dan in de gelegenheid is, de beste te nemen tot spoedige ontvangst te Batavia.

Aanwijzing omtrent de beste manier van inpak verzending van Bibiet van Suikerriet.

„De voor bibiet bestemde stokken moeten

in hun geheel blijven, en niet door afontdaan worden van de topbladen. Alleen ste topbladen kunnen worden afgekort, zonder te kwetsten. Het onderste niet tot bibiet riet dient tot voedsel van het bovenste gedurende de reis.

stokken moeten gesneden worden van aanplant, van ratoon, en mogen niet in bloei staan of hebben.

worden gemakshalve in bossen van 15 a 20 gebonden, en deze daarna vertikaal in eene ge-ulkerkrandjang geplaatst, of, indien de te zen-veelheid niet genoegzaam is, om eene zoodanige geheel te vullen, alsdan in eene kleinere, lijk daarvoor te maken krandjang of mand van zoodat elke soort behoorlijk kan afgescheiden

elke krandjang of mand wordt een plankje ge-waarop staat:

naam van de residentie;

der afdeeling of fabriek van waar het riet is;

de naam en woonplaats van den afzender;

of namen, waaronder het riet daar ter plaatse

buiten wordt aan de krandjang stevig bevestigd plankje met het volgende adres:

de Natuurkundige Vereeniging in Nederlandsch

de Heeren Gebroeders Beynon te Batavia."

quo de de vracht en onkosten zullen beta-lich met de verdere expeditie zullen belasten. krandjangs of manden behoeven niet beschoten te worden van kadjang, enz., doch alleen bodem behooren stevig bevestigd te zijn ter ing van beschadiging aan boord."

gedurende de maand Mei is in de spaarbank ge-

. . . .	f	15544.69
genomen.	»	13419.58
uit. Mei beliepen de inlagen in het geheel van		
gers eene som van. . . .	f	638931.27
tot dien datum teruggenomen.	»	229327.84
Zoodat inlegd blijft	f	409603.43

---

alle op den 10den en 24sten Mei jl. gehoudene vergadering der natuurkundige vereeniging in Indisch-Indie zijn benoemd:

secretaris, het bestuurslid, de heer B. E. J. H. Bec-

penningmeester, het bestuurslid, de heer W. F. Versteeg, vervanging respectievelijk der H. H. G. A. de Lan- Th. Reiche, en voorts tot gewone leden de G. Beckman, kapitein der infanterie, G. M. majoor der infanterie, wd. resident der resi- Zuid- en Ooster afdeeling van Borneo, A. J. F. assistent-residentie Tebing Tingi en B. M. H. eerste luitenant der infanterie.

ong. — In den namiddag van den 24sten Mei is door onvoorzigtigheid brand ontstaan in ong der hoofdplaats Djapan, die, door een fellen gewakkerd, zich heeft uitgestrekt tot de daar gelegene kampongs Kemidjen Ketjil Gedong Ga- midjen Besar, Rasoep en Kebon Gandoel, bij gelegenheid 307 inlandsche woningen zijn in de terwijl 29 dergelijke woningen gedeeltelijk brand.

spoedig aangebragte hulp zoowel van de policie het brandspuit-personeel en ook van de mili- is een grootere ramp voorkomen.

menschenlevens zijn bij dit onheil niet te betreuren. schade wordt begroot op p. m. f 12,600.

— Nadat op den 22sten April jl. in de wa- van het ten oosten van Madura gelegene eiland groote rooverspraauwen waren gezien, zijn vers in den morgen van den volgenden dag groote en verscheidene kleine praauwen op tusschen Madura en Sapoedi gelegene eilandje eiland, waarna spoedig drie personen te Suma- men, die door deze roovers van hunne beroofd waren.

lijk werden tegen hen eene recherche praauw kruisboot afgezonden, terwijl een detachement marcheerde ter bewaking van de kusten, om, naar Gilang overtesteken. Tevens werd op Bawean voor deze roovers gewaar-

geen stoomschip te Soerabaija beschikbaar telegraaf derwaarts de last gegeven, om het het Loo, dat naar genoemde plaats onder bij aankomst onmiddelijk tegen de roovers Dit vaartuig kwam den 26sten April te aan en kon reeds in den vroegen morgen 28sten daaraan volgende aan zijne bestem- geven. Het onderzocht de eilanden beoos- stoomde naar Bawean, onderzocht verder kust van Madura en keerde door straat Sa- de eilanden bezuiden Sumanap naar Soe- doch kon, zelfs op de punten, van waar berigten nopens de verschijning eener roo- waren uitgegaan, geene inlichtingen verkrij- t de plaats, van waar de roovers waren noch omtrent de rigting, waarin zij zich hebben.

waren den 26sten en 27sten de *Merapi* en *Claeszen* van Batavia ter opsporing van de gezonden. De *Merapi* begaf zich, na Bawea te hebben, om de noord-oost en onderzocht en Salomo-eilanden. Vervolgens wendde en naar Sumanap en ging de kust van Ja- en Tjangkar, benevens de eilanden Geli Gili Lawak naauwkeurig na. Hier niets wendde hij weder oostwaarts naar het ng, waar men slechts geruchten van roo- die door visschers zouden gezien zijn, zocht de kleine baaijen bij Goenoeng- Bali; stoomde rondom het Duiven-eiland eindelijk zonder eenige ontmoeting den naar Soerabaija terug.

Claeszen bekruiste met even weinig gevolg de Sidoelang-, Boompjes- en Karimon Djawa-eilanden.

Lampongsche Districten. — Van hier zijn tijdingen ontvangen loopende over de maand April jl. — De gezondheidstoestand der bevolking was vrij gunstig, en overal heerschte rust. — De weersgesteldheid kenteekende nog de kentering van de moesson. — De padi-oogst was gunstig en de sawahs stonden zeer goed; op sommige plaatsen was men aangevangen met snijden.

De handel was vrij levendig. In den loop der maand zijn te Telok Betong aangekomen, van de onder-afdeelingen 7 praauwen, en vertrokken derwaarts 14 praauwen, van Java kwamen aan 30 en vertrokken derwaarts 31 praauwen.

Er werd uitgevoerd f 34.575: — specie en 782 pikols rijst. Uitgevoerd f 5,495 in specie, 577 pikols gom-élastiek, 125 pikols dammer, 11 pikols koffij, 5 pikols peper, 4 pikols kapas, 10 bossen bindrotting, 51,600 stuks klappers.

Er werden gedood 7 tijgers en 30 rhinocerossen, waarvoor aan premiën is betaald f 514.

Timor. — Volgens berigten van den 30sten April heerschte in de residentie Timor overal, en meer bijzonder ook te Larentoeko, eene gewenschte rust en waren de levensmiddelen overvloedig.

Zuid- en Oosterafdeeling van Borneo. (*Slot.*)

Den 3den Mei hebben de zonen van den kiai Adipatie eene door de muitelingen in de nabijheid van Kaloewa opgeworpene versterking genomen. Aan hunne zijde is slechts één man gewond, terwijl aan die van den vijand één gedood en 4 gekwetst zijn geworden.

Te Moengoe Taioe was de rust niet gestoord geworden en bleef de bevolking met den meesten ijver voortgaan met het aanleggen van nieuwe wegen, in het belang der militaire bewegingen.

Omtrent de kolonne onder den majoor Koch, waarvan de aankomst te Barabai is medegedeeld, zijn de navolgende berigten ingekomen.

Den 23sten des ochtends te 7 uren rukte de voorhoede onder kapitein Graas van Pamangké uit, terwijl een uur later eene verkenning onder kapitein Rhode met 35 bajonetten in de rigting van de kampong Djathoeh werd uitgezonden.

Om 10 uren werd eene kleine patrouille uitgezonden, om het terrein langs de beide oevers der rivier op te nemen.

Om 11½ uren kwam de verkenning onder kapitein Rhode terug met het berigt, dat men slechts eenige vlugtelingen in de rigting van Walangkoe en Djerani had gezien.

Om 2 uren werd van de voorhoede rapport ontvangen.

Te Walangkoe gekomen, vond zij de kampong verlaten.

Verder naar Kaserangan oprukkende, zag men den vijand in de verte, waarop zijn regtervleugel werd omgetrokken en hem slag geleverd.

Bij dit gevecht werd aan onze zijde een inl. fuselier gewond, terwijl door de muitelingen 2 gesneuvelden werden achtergelaten, waaronder een hadji was

De kampong was daarop, met uitzondering van een paar huizen, die tot bivouac gebruikt werden, in de asch gelegd en werden vervolgens de in de rivier zich bevindende versperringen opgeruimd, zoodat de communicatie naar Pemangké geheel open werd.

Een naar het bivouac van Pemangké gezonden convooi met vivres, werd door de muitelingen aangevallen, die echter spoedig op de vlugt werden gedreven.

Den 24sten April werd de hoofdmagt onder kapitein Bode gedebarkeerd en de vivres naar Pemangké opgevoerd, hetgeen niet dan zeer langzaam kon plaats hebben door de menigvuldige vlotten, boomstammen enz. enz., die de vijand de rivier liet afdrijven.

In aanraking getreden zijnde met het hoofd van Pemangké, deelde deze mede, dat de bevolking slechts uit vrees gemeene zaak met Hidaijat had gemaakt.

Van de voorhoede werd dien dag de tijding ontvangen, dat uit de verte eenige schoten door de muitelingen op het bivouac waren gelost, doch dat eenige kartetschoten hen spoedig de vlugt hadden doen nemen.

Den 25sten April begaf de majoor Koch zich met 30 bajonetten in drie praauwen naar Kaserangan. In de kampong Walangkoe gekomen, werd er op de praauw, waarin hij zich bevond, een schot gelost, en werd die kampong dien ten gevolge in den brand gestoken.

Den 26sten April werd eene patrouille, sterk 60 bajonetten en een mortier, onder kapitein Rhode, landwaarts in en eene andere, 15 bajonetten onder kapitein Graas per praauw langs de Soengi naar Panti Ambawang gezonden, om den geschiktsten weg derwaarts te vinden.

Van deze patrouilles werd des middags berigt ontvangen. Onder weg hadden zij zich vereenigd en waren gezamentlijk naar Panti Ambawang getrokken, alwaar zij twee door de muitelingen opgerigte bentengs vonden.

Na eenige granaatworpen had de vijand de bentengs ontruimd.

De 2de luitenant Hojel, die de voorhoede kommandeerde, had zich, nabij een der bentengs gekomen, in weerwil van het hevige vuur van den vijand, op zoodanig geschikt punt geposteerd, dat hij door een welgerigt vuur dat van den vijand tot zwijgen bragt, en toen de hoofdmagt genaderd was en door eenige granaatworpen den vijand gedeeltelijk op de vlugt gejaagd had, rukte hij het eerst de benteng in, door slechts 4 à 5 man gevolgd, en achtervolgde een eind weegs de vlugtelingen, die nog verscheidene schoten op hem deden.

De majoor Koch vernam, dat demang Lehman zich te Padjoeroegan bevond met een aanhang van 1000 man, waarvan slechts een 60tal met geweren gewapend, en 2 lila's, eerst kortelings uit Passir ontvangen, doch met slechts eene geringe voorraad ammunitie. Hidaijat zou zich eveneens in het Alaische ophouden in eene kleine kampong van slechts 5 à 6 huizen, en was de zoon van demang Lehman Goesti Djadin in het op den 22sten jl. plaats hebbende gevecht te Tabehi aan het been gewond geraakt.

Den 27sten April werd van Kaserangan opgemarcheerd. De versperring in de rivier werd door eenige sappeurs en kettinggangers, onder bedekking van 15 bajonetten, opengemaakt en een door de muitelingen op de bedekking gedanen aanval met succes afgeslagen.

Te Panti Ambawang gekomen, werd onmiddelijk een begin gemaakt met het opwerpen der versterking.

Den 28sten April werd de positie te Pamangké verlaten en alles naar Panti Ambawang opgevoerd.

Dien dag meldde zich bij den majoor Koch een priester aan, die de onderwerping der bevolking van Pemangké kwam aanbieden, hetgeen aangenomen werd, onder voorwaarde, dat de beide hoofden van daar Mahomad Ajer en Loeraanaäs, binnen 24 uren hunne opwachting zouden hebben gemaakt.

Den 29sten werd eene patrouille sterk 50 bajonetten en een mortier, onder kapitein Bode, uitgezonden in de rigting van Padjoekoegan. Des avonds kwam deze patrouille terug. Te Benou Kepajang was zij met den vijand slaags geraakt en had een hadji met de wapens in de hand gevangen gemaakt, die later pogingen doende om te ontvlugten, doodgeschoten is moeten worden.

Deze kampong was daarop in de asch gelegd, waarzij tot Batang Bahilang was voortgerukt, steeds den vijand voor zich uitdrijvende.

Op den terugtogt werd zij nog uit de kampong Panti Ambawang beschoten.

Na deze kampong daarvoor in de asch te hebben gelegd, vertrok de majoor Koch den volgenden dag naar Barabai, het kommando der versterking overgevende aan den kapitein Bode, die daarin met 80 bajonetten achterbleef.

Tot Doerang Gantang was de weg grootendeels goed, alleen op enkele plaatsen was de passage voor den 3 ponder zeer moeijelijk.

Slechts enkele schoten werden er uit het bosch, dat zich langs den weg uitstrekte, op de kolonne gelost.

Te Doerang Gantang bevond zich demang (Lehman) nog den vorigen dag, doch op het berigt van onze nadering was hij des nachts te 12 uren naar Barabai opgerukt.

Nabij Badja Koerangan gekomen, was de weg zeer slecht en modderig en naauwelijks begaanbaar.

Twee der inwoners kwamen de kolonne tegemoet en boden uit naam der bevolking hunne onderwerping aan, hetgeen werd aangenomen, zoodat hunne kampong gespaard bleef.

Te 4 uren 's middags werd Barabai bereikt, na nog onder weg onderscheidene schoten uit het bosch gekregen te hebben.

Het terrein aldaar is zeer begroeid.

In het vroeger door Hidaijat bewoonde huis werd het bivouac gehouden.

Op het berigt van de nadering der kolonne had bij met zijn aanhang met de meeste overhaasting de vlugt genomen, hetgeen de door hen achtergelaten goederen en provisien bewezen.

Terwijl de kapitein Graas, met den 1sten luitenant der artillerie Borel, bezig was om eene geschikte plaats voor het geschut te zoeken, werd uit de verte een schot op hem gelost, waardoor hij ligtelijk in den linschouder werd gewond.

Volgens ontvangen berigten was de vijand slechts zeer schaars van kruid voorzien, waarom dan ook gedurende den marsch betrekkelijk weinig schoten op de kolonne waren gelost geworden.

Den 1sten Mei werd de 2de luitenant van der Wijk met een detachement van 85 manschappen uitgezonden, om de rivier per praauw tot Djerani aftezakken en de communicatie van daar met Pemangké te openen, ten einde het geschut en de vivres naar Barabai zouden kunnen opgevoerd worden, terwijl de overige manschappen zich onledig hielden met het opwerpen der versterking.

Den 2den Mei werd de kampong, die duidelijke bewijzen van kwaadgezindheid had gegeven, verbrand en rukte er eene kolonne onder kapitein Graas, sterk 70 bajonetten, naar Lempehong uit, ten einde met de uit Amonthai vertrokkene kolonne, onder kapitein Eichelberg, in verbinding te komen.

Dien dag meldden zich bij den majoor Koch aan de hoofden der kampong Boekat, Kajoe, Bewan, Walangi, Bendjan en Plandjouw, om hunne onderwerping aan te bieden, waarin genoegen werd genomen, onder voorwaarde, dat zij den 5den Mei zouden terugkomen om behoorlijk te worden geïnstalleerd en dat zij aan de overige hoofden kennis zouden geven, dat hunne onderwerping eveneens werd ingewacht.

Om 11½ uren kwam het rapport van den kapitein Graas, dat hij tot Oelanan Mendangan was doorgedrongen, welke kampong door de bevolking niet verlaten was, en dat hij gedurende den marsch geene vijandelijkheden hoegenaamd had ondervonden.

Om 2 uren s' middags kwam de 2de luitenant van der Wijck met zijn detachement terug, medebrengende de vivres en den 3ponder.

De rivier was geheel open en de bevolking in hare kampongs teruggekeerd.

Het hoofd van Djarani had zijn voornemen te kennen gegeven, om den volgenden dag zijne onderwerping te komen aanbieden.

Den 3den Mei werden de vivres van Pemangké opgevoerd.

Door het telkens overschepen der vivres was er veel verloren gegaan, doch de omliggende bevolking bood rijst tegen f 4 de pikol te koop aan, zoodat in de behoefte daaraan gemakkelijk kon worden voorzien.

Des middags kwam het hoofd van de kampong Aloewan zijne onderwerping aanbieden.

Volgens hem zouden Hidajat en demang Lehman, met hun aanhang, die betrekkelijk zeer gering was, over zijne kampong in dit rigting van Passir de vlugt hebben genomen.

Ook het hoofd Goea kwam zich onderwerpen.

Beide hoofden werden tegen den 5den Mei opgeroepen.

Des namiddags kwam de patrouille onder kapitein Graas terug.

De kampongs, die hij gepasseerd was, hadden geene vijandelijkheden beproefd, integendeel kwam de bevolking overal de troepen te gemoet en bood hun verversching aan, terwijl zij verzocht, om onder de bescherming van het gouvernement te mogen komen.

Tot op een dagmarsch van Lempehong gekomen, kon de patrouille, door den hoogen waterstand eene zich daar bevindende rivier niet passeren, zoodat aldaar gebivouakkeerd is moeten worden.

Aldaar werd het berigt ontvangen, dat de kolonne onder kapitein Eichelberg, (om de reeds hiervoren gemelde reden), slechts tot Tanabang doorgedrongen en daarna teruggekeerd was.

Den 4den Mei werd er eene patrouille van 45 bajonetten, onder den 2den luitenant van der Wijk, uitgezonden naar de kampongs Magoeng, Aloewan en Kahaban, die om 2 uren terug kwam, zonder eenige vijandelijke ontmoeting gehad te hebben.

Den 5den Mei schreeef de majoor Koch aan den kommandant te Amonthai, om den 8sten van daar met eene kolonne naar Lempehong te vertrekken, daar hij den 7den van Barabai den togt derwaarts zoude maken, ten einde daardoor den vijand tusschen twee vuren te brengen.

Dien dag kwamen volgens afspraak bijna alle hoofden in het Alaische hunne opwachting bij den majoor Koch maken en legden ten overstaan van een daartoe gekozen mohamedaansch priester, den eed van getrouwheid aan het gouvernement af. Meer dan 400 menschen waren daarbij tegenwoordig.

Den 6den Mei werd het berigt ontvangen, dat bij het te Pemangké plaats gehad hebbende gevecht een der hoofdmuitelingen, hadji Sarodin, gesneuveld is.

Dien dag kwam zich nog het hoofd van Moeroeng onderwerpen.

Den 7den Mei vertrok de majoor Koch naar Barabai met 100 bajonetten en een mortier, na het kommando overgegeven te hebben aan den kapitein Rhode, die aldaar met 80 bajonetten achterbleef.

Overal waren de kampongs, die men voorbij trok, bewoond.

Te 4 uren 's middags te Talan gekomen, werd aldaar gebivouakkeerd.

Den 8sten Mei te 2 uren 's middags Mentiwen bereikt hebbende, was men genoodzaakt door de afgematheid der troepen aldaar te bivouakkeren.

De marsch was buitengewoon vermoeijend geweest door den slechten staat, waarin zich de weg bevond, die op enkele plaatsen naauwelijks met het geschut te passeren was.

Den 9den Mei des middags te 5 uren werd Lempehong bereikt, alwaar de kapitein Eichelberg met zijne kolonne reeds was gearriveerd, die eveneens geene vijandelijkheden hoegenaamd had ondervonden.

Van Marabahan zijn berigten ontvangen, dat er zich in de nabijheid van de benting eenige vijandelijk gezinde Daijakkers ophielden, die echter in te gering aantal waren, om een aanval op de benting te durven wagen.

Zr. Ms. stoomschip *Soembing*, dat naar de Pamingir gezonden was, om aan de *Mengkatip* monding station te houden, had de aldaar door de bevolking, op last van het bestuur gemaakte versperring in behoorlijken staat gevonden.

Een door hetzelve gemaakte togt naar Latak Manoek, om het aldaar wonende hoofd van het zuidelijk gedeelte der Doeson Ilir des noodig tegen de kwaadwilligen te ondersteunen, had geene resultaten opgeleverd, daar het hoofd mededeelde, dat op zijn grondgebied de rust niet meer verstoord was geworden.

De door den 1sten luitenant der genie Casperz nabij Soengei Roetek aan de Kapoeas monding opgerigte versterking was den 4den Mei reeds voltooid.

Hij had de meeste medewerking van de omliggende bevolking ondervonden.

Te Poeloe Petak en omstreken bleef het steeds zeer rustig, doch aan de Kapoeas werd de bevolking, zoo als beweerd werd, nog steeds door de 4 goesties en hunne volgelingen verontrust.

Een 400 tal Daijakkers uit de boven Kahaijan, die naar Sampit wilden oversteken, om de bezetting aldaar te overvallen, vielen den 30 April eenige langs de Soengei Sebangauw (tusschen kwala Kahaijan en kwala Mendawe) gelegene huizen aan, met het doel om koppen te snellen, doch de bewoners verdedigden zich zoo hardnekkig, dat de kwaadwilligen naar de boven Kahaijan zijn teruggekeerd, medenemende 2 dooden en een groot aantal gekwetsten.

Door den geringen waterstand was Z. M. stoomschip *Bali*, dat naar Kotta baroe was gezonden, om de, zoo men wil, door de muitelingen aldaar opgerigte versterking te veroveren, niet hooger dan tot Tandjoeng Mimin kunnen opstoomen.

Den 28sten te Penda Katien geankerd zijnde, werd aldaar onder bevel van de luitenants-ter-zee 2de klasse Thievens en Vermeer gedebarkeerd.

Deze kampong is reeds vroeger om haar verzet door eene landingsdivisie van Z. M. stoomschip *Montrado* verbrand en bevond zich nog steeds in verlaten toestand.

Verder landwaarts gaande, trof men eenige volgens opgave der gidsen door kwaadwilligen bewoonde huizee aan, die in den brand werden gestoken, doch van den vijand was geen spoor te ontdekken,

Ook den 30sten April werd te Soengei Salingan gedebarkeerd.

Een 16tal huizen, die door uit de kampong Poeloe Teloe gevlugte kwaadwilligen opgerigt waren en ledig gevonden werden, daar de bewoners op de tijding van de nadering der landingsdivisie de vlugt hadden genomen, werden in de asch gelegd, terwijl aan een achtergelaten grijsaard, die men in een der huizen verscholen had gevonden, werd gelast om hen bij hunne terugkomst mede te deelen, dat, indien zij geen leed meer wenschten te ondervinden, zij zich moesten onderwerpen en naar hunne vroegere kampong Poeloe Toeloe terugkeeren.

Eene op den 2den Mei met de barkas onder luitenant-ter-zee 2de klasse Vermeer, gemaakte verkenning tusschen Poeloe Kanamit en den vasten wal, had geene resultaten opgeleverd, even zoo eene door het stoomschip gemaakte togt naar Kwalo Lapak, alwaar zich volgens geruchten eenige kwaadwilligen moesten ophouden, die daar passerende handels-praauwen overvielen en plunderden.

Den 11den Mei is Z. M. stoomschip *Admiraal van Kinsbergen* van Bandjermassing vertrokken, ten einde langs de Kapoeas en de Kahaijan, welker monding van de zich aldaar ophoudende muitelingen moest worden gezuiverd, — naar Sampit over te steken.

Van Sampit en omstreken zijn geene andere dan zeer geruststellende berigten ontvangen.

Den 27sten April jl. vertrok de militaire kommandant kapitein Ravestein van Poeloe Hari, met eene kolonne bestaande uit 3 officieren, 80 bajonetten, een 3 ponder en 130 koelies naar Talaga, ten einde de mogelijkheid te beproeven, of aldaar eene kleine versterking zou kunnen worden opgerigt, waardoor de zich aldaar ophoudende muitelingen eenigzins in bedwang zouden kunnen worden gehouden.

Na een vermoeijenden marsch kwam de kolonne te 5 uren te Maniakan aan, alwaar gebivouakkeerd werd.

Den 28sten April werd de marsch in de rigting van Telaga voortgezet, doch te 10 uren, aan een ladang komende, verklaarden de gidsen den weg verder niet meer te weten, daar de vijand dien scheen verlegd te hebben.

De voorwacht stootte op de kampong Padang Mangis, overviel de bevolking aldaar en nam den pembakal Ilang, die steeds met den vijand geheuld heeft, gevangen en verbrandde vervolgens een 17tal huizen.

Van dezen pembakal vernam de kommandant, dat men den verkeerden weg was ingeslagen en dat het bosch van Telaga onmogelijk met geschut was door te trekken, zoodat hij besloot den terugtogt naar Maniakan aan te nemen.

Ten einde te onderzoeken, of het door den pembakal Ilang opgegevene omtrent den weg naar Telaga werkelijk overeenkomstig de waarheid was, vertrok den 29sten April de 1ste luitenant Prinsen derwaarts met den dienstdoenden officier van Straten, den officier van gezondheid Lokhorst en 80 bajonetten, den pembakal als gids medenemende.

Tot op ongeveer een uur van Telaga stootte de kolonne op een kleinen wolfskuil, waarvan de wanden en de bodem met randjoes beplant waren, waarin de gids trapte en zich verwondde.

Terwijl dit eenig oponthoud gaf, viel een schot van den vijand uit het nabij gelegen bosch, waarin deze zich in hinderlaag had gelegd.

De voorwacht, die daarop en tirailleur vooruit gezonden was, werd met een hevig geweervuur begroet, waardoor een Europ. korporaal een schot in het been en een Europ. fuselier een schampschot in de heup kreeg.

De rand van het bosch was door omgevelde boomen en buikrandjoes zoodanig versperd, dat niet mogelijk was er in te dringen, zoodat de vijand niet vervolgd kon worden, maar een wel onderhouden tirailleurvuur deed hem spoedig de vlugt nemen.

Te $1^1/_2$ ure 's middags werd Telaga na een uiterst vermoeijenden marsch langs ongebaande wegen bereikt, alwaar gebivouakkeerd werd.

Om 3 uren werd de dd. officier van Straten met een patrouille sterk 20 bajonetten, uitgezonden, om de Sibogorrivier te verkennen.

Te 6 uren kwam hij terug met het berigt, dat de rivier zeer zwaar versperd en het terrein zoo begroeid was, dat het onmogelijk was er door te dringen.

Den 30sten April verliet de patrouille Telaga, om naar Bolim op te rukken, ten einde zich in verbinding te stellen met den 2den luitenant Perné, die gezonden was om langs de zee-zijde eene verkenning in de Sibogor-rivier te maken.

De weg derwaarts was overal met randjoes beplant, terwijl er van tijd tot tijd eenige schoten uit het bosch op de patrouille werden gelost.

Te $11^1/_2$ uren kwam men aan een bosch, dat volgens verklaring van den gids, die een gevangen muiteling was, twee uren lang en overal met randjoes beplant was.

De ingang was dan ook daarmede bezaaid, en toen men die opgeruimd had en een 100tal passen verder gekomen was, stuitte men weder op eene met randjoes beplante plaats.

Terwijl men met de opruiming daarvan bezig was, werd een Europ. flankeur in den arm gewond door een uit het bosch gevallen schot, en wondden zich een inl. fuselier en een koeli aan randjoes.

De 1ste luitenant Prinsen besloot daarop den terugtogt naar Telaga aan te nemen, omdat er geen kans bestond, dat Bolin vóór den donker bereikt zou worden, terwijl ook weinig vertrouwen op den gids kon worden gesteld.

Den 1sten Mei werd de marsch door hem naar Maniakan terug gemaakt, alwaar hij zonder eenige vijandelijke ontmoetingen gehad te hebben, des middags aankwam.

Den 2den Mei liet de kapitein Ravestein patrouilles in den omtrek maken, om dien van muitelingen te zuiveren.

De hoofden van Batoe Toenkoe en Kandangan kwamen dien dag hunne onderwerping aanbieden, terwijl de inwoners van Maniakan en Padang Mangis verlof vroegen, om weder naar hunne kampongs te mogen terug keeren, hetgeen toegestaan werd.

Des nachts trachtte de pembekel Ilang te ontvluchten, doch werd door den schildwacht doodgeschoten.

Aangezien door de onder den 1sten luitenant Prinsen gemaakte patrouille naar Telaga gebleken was, dat de weg derwaarts niet met geschut was te passeren en dus aan het oprigten van eene versterking aldaar niet te denken viel, werd den 3den Mei de terugtogt naar Poeloe hari aangenomen, alwaar men des namiddags, zonder andere vijandelijke ontmoetingen gehad te hebben, aankwam.

Ten einde de hierboven reeds medegedeelde verkenning in de Sibogor- en Sawarangan-rivier van de zeezijde te maken, begaf de 2de luitenant Perné zich den 18den April jl. met 15 bajonetten naar Tabanio en scheepte zich aldaar den volgenden dag in aan boord van de voor den togt bestemde kruisboot.

Door tegenwind en zwaar weder kwam hij eerst den 26sten April in de Sawarangan rivier.

Na den 27sten April een sloep met een ser[...] 6 bajonetten, benevens den djoeragan, ter ve[...] in de rivier gezonden te hebben, die terug k[...] het berigt, dat de monding de noodige diepte [...] dat bij zijne nadering 7 met geweren gewape[...] telingen de vlugt hadden genomen, zonder e[...] te hebben gelost, werd de rivier in gevaren.

Bij een bogt van de rivier werd de kruisboot onverwachts met een regen van pijlen begr[...] echter niemand raakten. Onmiddelijk werd [...] der op de zich aan den oever bevindende [...] boomen en struikgewas verscholene vijanden ge[...] wijl de manschappen een levendig geweervuur [...]

Na een gevecht van ongeveer een $^1/_4$ u[...] een paar kartetsschoten hen met een luid ges[...] de vlugt nemen.

Zij lieten 5 praauwen aan den oever ac[...] vernield zijn geworden.

Na de rivier nog een uur hooger te hebb[...] roeid, werd ze zoo smal bevonden, dat de [...] mogelijk verder kon, waarop de terugtogt w[...] genomen.

Den 28sten April verliet de 2de luitenant P[...] Sawarangan-rivier en eerst den 29sten werd [...] ding der Sibogor-rivier bereikt, doch de hev[...] ding belette het binnenkomen, evenzoo ook [...] April.

Den 1sten Mei werd het mogelijk de rivi[...] te varen. Zonder vijandelijke ontmoetingen [...] tot 7 uren des avonds voortroeijen, waarna de [...] werd aangenomen.

Den 2den Mei werd de Sibogor-rivier weer[...] en zeilde men met een gunstigen wind naar [...]

Ter hoogte van Tandjoeng selatan gekom[...] ving de luitenant Perné een brief van den [...] kommandant van Poeloe hari, waarin hem [...] werd gegeven, om zich tegen den 30sten Ap[...] Sibogor-rivier te bevinden.

Hij besloot daarop derwaarts terug te keer[...] ligt dat de militaire kommandant zich nog [...] zou bevinden.

Doch de wind was vlak tegen, zoodat me[...] uur 's middags nog niets gevorderd was. De [...] gon langzamerhand op te zetten en zoo [...] worden, dat de djoeragan verlof vroeg, om na[...] djoeng selatan de wijk te nemen.

Aldaar ten anker komende, zond hij een [...] den militairen kommandant om andere or[...] hem te ontvangen, doch ontving den 4den [...] berigt, dat deze Telaga reeds den vorigen d[...] ten had, zoodat hij nog denzelfden dag naar [...] terug ging, om den volgenden dag van d[...] Poeloe hari te vertrekken.

Hoezeer uit al het vorenstaande blijkt, dat [...] willigen in de Tanah Laut nog niet geheel [...] het veld geslagen, onderging de staat van za[...] niet te min eene merkbare verbetering en [...] zich reeds nu tot op twee dagmarschen afst[...] Poeloe hari geen vijand meer, terwijl zich [...] meer openbaart de neiging tot rustige vestigin[...] dat deel der bevolking, dat tot dus verre [...] dwalen.

— Uit nadere tijdingen van Bandjermassing [...] maand April ll. blijkt, dat de werkzaamhe[...] mijn Oranje Nassau gedurende die maand w[...] onbeduidend zijn geweest.

Te Bandjermassing en in de binnenlanden [...] handel zeer flaauw.

Ter hoofdplaats was de prijs van de rij[...] *f* 6.65 per pikol.

Gedurende April kwamen te Bandjermassin[...] schepen en 10 praauwen, metende te zame[...] last, en vertrokken 10 schepen en 3 praa[...] tende $1605^1/_2$ last. (*Jav. C*[...]

NEDERLAND.

's Hertogenbosch, 3 April. Het water heeft [...] hoogte bereikt, welke men sedert 5 jaren [...] gezien; uren rondom de stad, ziet men andere [...] rige velden en weilanden in een waterpoel [...] en het is te vreezen, wanneer de was des w[...] als de laatste 24 uren blijft voortduren, dat [...] gedeelten onzer stad zullen geïnundeerd wo[...] middels ziet de landman zich zeer te leur [...] het verschil bij de twee laatstvoorgaan[...] is zeer in het oog vallend, dewijl alstoen [...] landen konden worden benuttigd; de prijzen d[...] middelen zijn daardoor zeer gestegen; onder[...] hebben de aardappelen een prijs gekregen ze[...] het mud, en het is te voorzien, wanneer er [...] dige val des waters plaats heeft, dat landb[...] werkman in een toestand zullen geraken, [...] zonder onderstand niet te redden zijn.

Hardenberg, 3 April. Het water is hier thans [...] dat niet alleen sommige wegen zijn overstro[...] dat ook van de lage landerijen sommigen aan [...] gelijk zijn, ten gevolge waarvan de landm[...] werkzaamheden en vooral met aardappelenpo[...] achteren raakt.

Landbouw-Proeftuin te Deven[...]

Voor eenigen tijd werd te Deventer het [...] vat, om een *Landbouw-Proeftuin* tot stand [...] zoo als er sints geruimen tijd vooral in [...] bestaan en in Nederland nog steeds ontbr[...] wenschte daarin allerlei proeven te nemen m[...] zaden uit den land- en tuinbouw, met all[...] stoffen, verschillende bewerkingen van grond [...] ken, — kortom, men wilde door *ordelijke* en [...] ven, welke niet onder het bereik van den [...] vallen, feiten trachten te vinden, waarbij e[...] wer, die het met zich-zelven wel meent, in [...] belang heeft.

Kort na de opvatting van dit plan werd [...] roeping verspreid, waarin ieder tot deelne[...] eene jaarlijksche contributie van *f* 2.50 a[...] uitgenoodigd, of tot het geven van eene gr[...] lijksche bijdrage, of van eene zekere som in [...] alle zijden bleek belangstelling, niet slecht[...] den, maar ook metterdaad; aan *jaarlijksche* [...] werd ingeschreven voor *f* 437.50, aan ge[...]

f 731.50. Er werd eene voorloopige vervan deelnemers belegd; daarop werd het opplan in de hoofdzaken goedgekeurd en werd het uiterste belang geacht, dat daaraan hoe liever gevolg zou gegeven worden. Er werd naar een geschikt terrein rondgezien, en dezer de gemeenteraad van Deventer een besluit, den ontworpen Landbouw-Proeftuin het gebruik is toegestaan van *drie bunders* stadsgrond. commissie uit de deelnemers in den ontworpen J. Wittewaal, *voorzitter*, Mr. J. P. G. Moorde Schepper, Dr. M. J. Cop, *thesaurier*, en der, *sekretaris*, doet nu, in eene circulaire landbouwers en warmoezeniers in Nederland, een *beroep* op alle landbouwers, leden van in gevestigde maatschappijen, genootschappen, tigingen van landbouw enz. en noodigt hen gend uit, zich aan te sluiten aan een plan, nen kort in het leven treden zal, en waarnu nog kunnen medewerken. rdag 5 Mei aanstaande, des morgens te 11 Deventer eene vergadering plaats hebben van zich op eenigerlei wijze aan het plan hebben , of zich vóór dien tijd als leden zullen laten . Op die vergadering zal de Landbouw-Proefgevestigd en zal een *concept van wet* ter tafel bragt, waaruit meer in bijzonderheden zal men van die inrigting maken wil.

de Landbouw-Proeftuin te Deventer doen kan het hangt vooral van de medewerking, ersteuning af der landbouwers in Nederland. ligt in hunne hand, of die tuin zich krachtig ontwikkelen en invloed zal uitoefenen op landschen landbouw. Dat zij zich daarom teringe contributie van *f* 2.50 per jaar aansluieene inrigting tot stand helpen brengen en r schragen, waaraan Nederland werkelijk been waarvan ieder, die daartoe bijdraagt, in de eerste en voornaamste plaats partij zal trekken, ter bevordering van zijn eigenbelang, erdering zijner kennis, die hij verkrijgen zal van de verslagen van alle proeven, om het uitslag daarvan gunstig of ongunstig was. missie verwacht ruime ondersteuning en krachvan de praktische landbouwers, en zij ziet met ling het tot deelneming bij bedoelde circulaire biljet, geteekend, ingevuld, en voor zoo veel gehaald, vóór den 20sten April aanst. *franko* res van haren sekretaris, (te Deventer) te gezoo dit mogt verlangd worden, per omgaanschrijvingsbrief voor bovengenoemde vergaopzenden.

missie houdt zich overtuigd, dat de zaak, die ttig en onontbeerlijk voor ons vaderland is ondersteuning waardig, in de schatting van belangstellenden hare waarde niet verloren onvermijdelijke vertraging in de uitvoering. wt daarom, dat de vroeger toegezegde bijals toegezegd mogen beschouwd worden.

DEBUSSCOOP.

(Patronen-Spiegel.)

en van patronen, hetzij voor behangsels, dameskleedjes of gedrukte Zwitsersche of stoen, vereischte steeds vele vaardigheid, en ook tot dus ver het talent van dengene, die in verscheidenheid uitmuntte, het meest geduurst betaald. Het onder bovenstaande tinaam door den boekhandelaar W. Gilbers dam ingevoerde, werkelijk interessante inmaakt thans echter op eenmaal aan de bebekwaam en kundig teekenaar te hebben, Het bestaat uit ZUIVER en FIJN GEPOLIJSTE SPIEGELS, in elegante toestellen vastmen dit instrument op een voorwerp, wat het is, b. v. een stuk zijden lint, arheên geworpen pennestreken, dooreen of op een stuk papier gestreken kleuren iet men door de ovale opening de schoonrische beelden, in den vorm van rosetten, ansen of guirlandes, in de heerlijkste kleuen bij elke verplaatsing van den spiegel tot ndige laten vermeerderen.

t men niet uit het oog verliezen, dat die wijze te voorschijn gebragte beelden eidene personen gelijktijdig kunnen gezien

gebruik aan te wijzen, zijn er een aantal onderscheidene voorwerpen, zoo als kraet enz., bijgevoegd, en op het eerste gezigt een denkbeeld kunnen vormen, hoe weimen noodig heeft tot het vormen patronen, en om daarbij duizende en nde veranderingen te weeg te brengen. s, onregelmatige kleurstrepen, kleine verjes lint, een stukje kant, brokjes borduurgedraaide eindjes garen, gebroken stroodergelijke fragmenten zijn voldoende, om menigte behoorlijk gevormde patronen te brengen. De hulpmiddelen zijn onuitbijna elk (echter niet te groot) voorgebragt kan worden, en daarom kan melijke vormen en figuren zien, die zich elief vertoonen.

en het nut, dat men bij het gebruik van kan ondervinden, maken het voor alle van tapijten, behangsel of gedrukt katoen althans voor diegenen onder hen, die nieuws en wat schoons verlangen. Ook haak-, kralen- of stramin-werk is het dienstig. Niet minder is het ook gealleraangenaamst tijdverdrijf, dat nu naauwelijks bekend geworden, in de tot uitspanning ingevoerd is. In het onze lezers met vol vertrouwen verzich de *f* 5, die het geheele instruoeelden tot rigtsnoer, kost, nimmer zul-

DUITSCHLAND.

sche gemeente te Presburg heeft in eene op 25 Maart gehouden vergadering, waarbij 800 harer leden tegenwoordig waren, definitief besloten, zich niet te onderwerpen aan het keizerlijk patent van 1 Sept. 1859. Naar voorts van daar wordt gemeld, is in de vorige week uitspraak gedaan in de in het geheim gevoerde procedure tegen den heer Szent-Ivanyi, inspecteur van het Liptauer senoriaat en is die heer, wegens verstoring der openbare orde, door uitnoodiging tot niet-opvolging van bedoeld patent, veroordeeld tot zes maanden gevangenisstraf. Ook wil men, dat nog meer dergelijke geheime proceduces hangende zijn.

— Men wil weten, dat tusschen de kabinetten van Napels en Engeland zeer levendig wordt gekorrespondeerd. Het onderwerp daarvan moet zijn de aanwezigheid van eene Engelsche vloot, naar het heet, tot bescherming der in Napels woonachtige Engelsche onderdanen. Het Napelsche kabinet moet daaromtrent hebben betoogd, dat de aanwezigheid van één schip voor dat doel genoegzaam was, en dat de verschijning der Engelsche vloot in de golf van Napels slechts strekte, om de reeds heerschende gisting onder de bevolking aldaar te doen toenemen. Hierop moet ten slotte door Engeland kortweg zijn geantwoord, dat »de Napelsche regering kort en goed moest besluiten, of om haar systeem te wijzigen, of zich op eene verandering der dynastie voor te bereiden." Ook wil men, dat Frankrijk zich in deze kwestie moet mengen en, werkelijk of schijnbaar, de partij van Napels opvat, als vergelding van Engelands houding in de Savooische kwestie.

— Uit Konstantinopel wordt van 24 Maart gemeld, dat de gisting in de Christelijke provinciën des rijks de Porte heeft genoodzaakt tot het nemen van militaire voorzorgsmaatregelen, en moet er spake zijn, een kamp bij Sophia en een ander bij Adrianopel op terigten. — De amnestie, door den sultan aan de vlugtelingen uit Candia verleend, houdt de beperkende bepaling in, dat allen, die op dit eiland terugkeeren, van die amnestie blijven uitgesloten, en dat hunne eigendommen zullen worden verbeurd verklaard. — De Sardinische oorlogsstoomboot *Dora* was van Beyruth naar Kaiffa vertrokken, om paarden in te koopen.

AUSTRALIË.

De vice-consul der Nederlanden te Sydney heeft de volgende berigten omtrent den handel, de scheepvaart, enz. van de kolonie Nieuw Zuid Wales medegedeeld.

Van 1 tot 31 December 1859 zijn van Batavia en Soerabaija te Sydney aangekomen zes ladingen, aanbrengende ongeveer 912 ton suiker, 39 ton koffij, 210 ton rijst en eenige kleinigheden, specerijen, bindrotting, enz. In vergelijk met het eerste halfjaar 1859 kreeg alzoo deze handel een meer geregeld aanzien. De midden-suiker standaardnommers van de Ned. Handelmaatschappij (12 en 15) waren niet coulant te verkoopen, daarentegen voldeed zeer bijna geheel goudkleurige suiker, gefabriceerd volgens een monster Mauritius-suiker. Bij meerderen aanvoer dezer soort is het te verwachten, dat Mauritius op de Australische markten een geduchten mededinger in Java zal vinden, te meer omdat van Java nevens die suiker nog gezonden kunnen worden koffij, rijst, peper, notenmuskaat, foeli, piment, kruidnagelen, kaneel, sago, tapioca, bindrotting, enz. enz., waarvan een meerdere of mindere aanvoer te Sydney een vereischte is geworden.

De aanvoeren direct van Nederland naar Sydney bepaalden zich gedurende de laatste zes maanden van 1859 tot drie ladingen, bestaande uit haver, jenever, boter, kaas, kaarsen, enz. Het liet zich aanzien, dat de markt eerlang met deze producten overvoerd zoudt worden.

De uitvoer naar Nederland via Londen bestond gedurende den aangegeven tijd uit eenige duizend stuks ossen- en koehuiden. Belangrijke orders voor wol waren reeds aangekomen, doch vermits het wolsaisoen eerst en December een aanvang neemt, nog niet voldaan.

New Castle N. S. W. nam weder in belangrijkheid toe. De drie voornaamste kolenmijnen aldaar exporteerden gedurende 1859 266,300 ton steenkolen. Eene vierde maatschappij begon eerst hare werkzaamheden en reeds was eene vijfde hare vestiging nabij. De onkosten voor ligtersloonen ten gevolge der zandbank, welke het binnenkomen der haven aan schepen, dieper gaande dan 14 voet, belet, zouden spoedig verminderd worden

Desertie van Nederlandsche of onder Nederlandsche vlag varende matrozen bleef steeds aanhouden ten gevolge der hooge gagiën, welke te Sydney gegeven worden. Eene aanmonstering in Nederland voor eene bepaalde reis naar Australie tegen eene zeer lage gagie en eene nieuwe aanmonstering in Australie tot de aldaar loopende gagie schijnt aantebevelen.

Van Sydney landwaarts in naar Bathurst, ongeveer 150 Eng. mijlen, is in de laatste helft van 1859 eene telegraaf voltooid. Bovendien is met goed gevolg gelegd een onderzeesche kabel naar Tasmania, waardoor Sydney in directe verbinding is gebragt met Hobartstown. Met veel belangstelling werd de telegraaf naar Java te gemoet gezien.

Slechts zelden kwamen de overlandmails van Europa te Sydney op den bepaalden tijd aan of slechts zooveel vroeger voor het vertrek eener volgende mail, dat genoeg tijd overbleef, om onmiddelijk te kunnen antwoorden.

De goudproductie ging rustig en geregeld voort. Gedurende 1859 werden weinig nieuwe goudmijnen ontdekt, noch kenmerkte zich dat jaar door aanzienlijke vondsten, zooals bij het vinden van mijnen nu en dan het geval was. Het gouddelven mag tegenwoordig gerangschikt worden onder de gewone vakken van industrie, waarin de werkman een goed bestaan vindt. Het getal gouddelvers op de verschillende mijnen werd op 15,000 man begroot, die eene gemiddelde verdienste van ruim 75 pd. st. per hoofd 's jaars hebben. In 1859 zijn te Sydney gestempeld 1, 150.500/1 en 170,500/2 souvereinen.

De bevolking van de kolonie Nieuw Zuid Wales vermeerderde in 1859 met 35,042 op 342,062 zielen in December 1858.

Gedurende de laatste vier jaren vermeerderden de inkomsten dezer kolonie aan in- en uitgaande regten met 47 pct. De totale inkomsten bedroegen in 1859 1,510,550:8 pd. st., zijnde 118,085:12 pd. st. meer dan in 1858.

Het noordelijk van Sydney gelegene district Moreton Bay en alles, wat ten noorden daarvan op het Australische vaste land ligt, heeft zich onder den naam Queensland met een gouverneur in de hoofdstad Brisbane van de kolonie Nieuw Zuid Wales afgescheiden, die daardoor 600 millioen acres land kleiner is geworden en thans slechts 170 millioen acres groot is. De bevolking van Queensland bedraagt niet meer dan ongeveer 25,000 zielen, maar niet minder dan 5/8 van de wol, huiden en talk, die jaarlijks van Sydney uitgevoerd worden, zijn van Queensland afkomstig.

Het jaar 1859 heeft zich door eene solide beweging in handelszaken te Sydney gekenmerkt; de overdrevene speculatiën van vroeger maakten plaats voor een meer soliden consumptie-handel. Hoewel de aanvoeren niet altijd in juiste verhouding stonden tot het verbruik, geschieden die toch lang niet meer op die overdreven schaal als vroeger, toen men de krachten der consumptie minder kon beoordeelen.

Arbeidsloonen bleven op de gewone hoogte. In pakhuishuur was eenige verlaging te bespeuren.

Verscheidenheden.

Manier om in Engeland aan de deuren te kloppen.

De koetsdeuren zijn in Londen zeer zeldzaam, en zij zijn altoos gesloten even als de andere deuren; alle huizen zijn voor het overige bewoond door een enkele familie en bijgevolg weet men, voor wien de klopper op de deur is bestemd.

De wijze, waarop men den klopper op de deur laat vallen, staat in verband met den rang van den persoon, die wil binnen gelaten worden; er is eene vaste regel op: de slagen worden geteld. Als men een klop te weinig deed, zou men zich-zelven te kort doen in fatsoen; als men een klop te veel op de deur liet vallen, zou dit worden aangemerkt als eene onbeleefdheid.

Een enkele klop geeft te kennen, dat het de melkboer is, of de groentevrouw of een kneeht of de meid of een bedelaar. Het wil zooveel zeggen als: Wees zoo goed om de deur te openen.

Een dubbele klop zegt, dat er een brievenbesteller is, of iemand die een kaartje of zoo iets komt brengen. Men geeft er mede te kennen, dat men haast heeft, dat men om zaken komt, en het wil zooveel zeggen als: ik kom u wat brengen, daarom wenschte ik wel binnengelaten te worden.

Een driemaal herhaalde slag duidt aan, dat de heer of vrouw des huizes of eene goede bekende voor de deur staat. Er is iets gebiedends in, alsof men zeggen wilde: doe open.

Vier zeer duidelijke, hoorbare slagen doen den bewoner weten, dat er iemand voor de deur staat van den fatsoenlijken stand, onmiddelijk onder den adel, die met rijtuig komt; het beteekent: ik wil binnenkomen.

Eindelijk geven vier tweemaal herhaalde slagen te kennen, dat er een mylord, een mylady, een nabob uit de Indiën, een Russische prins, een Duitsche baron of een ander buitengewoon persoon aan de deur staat te kloppen; het beteekent: doe spoedig open! Ik bewijs u veel eer met u een bezoek te geven.

Deze veel geruchtmakende manier van aan de deuren te kloppen of aan de deuren te donderen, moge dikwijls de dwaze ijdelheid vleijen van hen, die bezoeken geven of ontvangen; maar dikwijls is het toch zeer lastig en ongemanierd. Kan men dan zijn buurman of zijn vriend niet gaan zien of spreken, zonder hem te taxeeren, eer men nog is binnen gekomen? Dat systematisch kloppen is in Engeland zoozeer in gebruik geraakt, dat men een knecht, die minder klopte, dan zijn meester zich verbeeldde dat hem toekwam, op staanden voet zou wegjagen.

De Groothertog Michiel bestolen.

Eene correspondentie uit St. Petersburg, van den 20sten Maart, aan den *Messager du Midi* gezonden, bevat de volgende zinsneden:

» De winter duurt aanhoudend voort: sedert menschengeheugen heeft men nooit zoo veel sneeuw gezien als dit jaar. Op de spoorwegen bereikt zij soms eene hoogte van 1½ sagnanc (meer dan drie meters); dewijl er een hevige wind heerscht, hebben wij zeer verschrikkelijke sneeuwjagten. De treinen ondervinden dikwijls vertraging of zijn gedwongen stil te houden; somtijds worden zij na hun vertrek genoodzaakt terug te keeren.

» Nooit zijn er zoo veel diefstallen gepleegd als thans, en nooit waren de dieven stoutmoediger.

» Vier dagen geleden, te 7 uren 's avonds, verliet groothertog Michiel zijn winter-paleis. De prins ging te voet en begaf zich naar een militair gesticht, gelegen in het oude Petersburg, aan den tegenovergestelden oever der Newa; hij zette zijn weg voort over het ijs van den stroom, waarop zich op dat oogenblik geene rijtuigen of voetgangers bevonden.

» Naauwelijks had hij honderd stappen gedaan, of hij werd aangesproken door twee soldaten, welke in hun wijden mantel of kaftan gewikkeld waren.

» Monseigneur, zeiden zij, geef ons uw pelsrok, en zij vatten hem bij den arm.

» De groothertog, over zoo veel stoutmoedigheid verbaasd, liet hen begaan. De beide soldaten trokken zoo geweldig als koelbloedig zijn pelsrok uit, terwijl zij met eene naïviteit, welke de Russen alleen eigen is, tot hem zeiden, dat de koude zeer gevaarlijk is en dat hij wel zou doen zijn stap te verhaasten; en zij verwijderden zich.

» De groothertog, van zijn verbaasdheid bekomende en door de koude aangegrepen, keerde onmiddelijk naar het paleis terug en verhaalde het gebeurde.

» De minister van binnenlandsche zaken heeft bevolen, de bazars te doorzoeken, welke door de voddenkooplieden bewoond worden, de winkels der personen, welke als heelers bekend zijn, en eindelijk al de plaatsen, waar de dieven hetgeen zij gestolen hebben voor een spotprijs verkoopen.

» Tot hiertoe is de pelsrok nog niet teruggevonden; hij is uit zwart vossenvel vervaardigd, en heeft eene waarde van ten minste 5000 roebels (12,000 fr.)".

De drukpers van New-York.

Wij ontleenen aan eene gewoonlijk wel ingelichte statistiek de volgende opgave betreffende de nieuwsbladen, die in New-York verschijnen en het getal exemplaren, dat op elk blad wordt gedrukt.

De Daily-Express drukt	25,000
Journal du Commerce	2,500
Courrier and Enquirer	2,000
Daily-Times	56,000
Semi-Weekly-Times	8,000
Weekly-Times	18,000
Daily-Herald	90,000
Weekly-Herald	15,000
Daily-Sun	70,000
New-York-Ledger	160,000
Frank-Leslie-Paper	60,000
Sunday-Times	40,000
Courrier des Etats-Unis	1,800
Eco del Italia	1,500
Commercial-Advertiser	1,500
Daily-Evening-Post	5,000
Daily-Tribune	59,000
Semi-Weekly-Tribune	22,000
Weekly-Tribune	212,000
Weekly day Book	26,000
Weekly-Atlas	50,000
Weekly-Mercury	100,000
Harper's Weekly	75,000
Home-Journal	16,000
Weekly-News	18,000
Cronica (Spaansch)	500
Courrier des Etats-Unis (weekblad)	9,000
Negen Duitsche bladen	56,000

Meer dan 400,000 daags! Omtrent 4 millioen wekelijks!

Annexeren.

Een humorist, die in zijn journaal bij elken dag eene opmerking schrijft, die hij aan de geschiedenis van den dag ontleent, heef boven de jongste maand Maart het woordje *annexeren* geplaatst en bij de eerste zes dagen der maand de volgende woorden gevoegd.

Maandag: Sardinië annexeert Parma, Modena, Toskane en de Romagna, om eene hartziekte te verwijderen en zal later die operatie ook aan Napels en Venetië doen ondergaan.

Dingsdag: Bonaparte annexeert in het belang der nationaliteiten en in dat van het algemeene stemregt Savoye en Nizza, terwijl hij later diezelfde operatie aan de Rhijn-provinciën toezegt.

Woensdag: Engeland, ook door de annexie-koorts aangetast, bemagtigt per kanon-greep Sicilië.

Donderdag: Oostenrijk denkt:

Zoo alles mint,
Kan ik alleen niet haten,

en maakt zich haastig van Moldavië en Wallachijë meester.

Vrijdag: Rusland ziet rond, fluistert:

Alles smaakt het zoet der vriendschap,
Ieder voelt zijn groot gemis,
Ik zal Stamboul eens omhelzen,
Dat zoo schoon gelegen is.

en annexeert een gedeelte van het bouwvallig huis des sultans Abdul Medjid.

Zaturdag: De leden der bondsvergadering begeven zich derwaarts en fluisteren onderling; zij stoppen 's avonds watjes in de ooren en zetten eene groote wollen slaapmuts op.

SCHEEPSBERIGTEN.

Straat Sunda Doorgezeild.

DATUM.		VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	VAN.		NAAR
Mei	25	Nederlandsch	Johanna Maria Christina	C. N. Gorter	Cardiff	19 Febr.	Singapore
„	26	Engelsch	Gala	Ths. Fisher	New-Zeeland	15 April	„
„	27	„	Emperar	Joseph Hodson	Sunderland	24 Jan.	Shanghae
„	30	Brit'sch	Planter	G. Black	New-Castle	20 Febr.	Hongkong
„	—	Amerikaansch	Sea Serpent	J. D. Withmore	Lond. v. Rio Jan.	9 April	„
„	28	Nederlandsch	Christiaan Huigens	J. van Katwijk	Batavia	27 Mei	Amsterdam
„	26	„	van der Palm	C. Markus	„	24 „	Rotterdam
„	28	Engelsch	Oshawa	Thos. J. Roirr	Manila	20 April	Liverpool
„	30	Hamburgsch	Malacia	E. Paulsen	Hongkong	17 „	Falmouth
„	—	Engelsch	Magna Bona	J. Zijson	Swansia v. Rio.	23 Maart	Shanghae
„	—	Hamburgsch	Wieseman	Th. Kalcklöser	Soerabaija	17 Mei	Falmouth

Aangekomen schepen te *Batavia.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDER.	VAN.		AGENTEN.
Mei	30	Ned. Indisch	bark	Faidool Rachman	Said Ba-alie	Balie	4 Mei	B. J. Jacobs.
Junij	1	Nederlandsch	brik	Bantam	B. G. v. d. Bolck	Banka	23 „	van Ommeren, Rueb & Co.
„	—	Ned. Indisch	stooms.	Makasser	A. G. Bosch	Muntok	— „	W. Cores de Vries.
„	—	„	bark	Alnoer	Said Hassan	Indramaijo	7 „	Ruijs, Jacobsen & Co.

Vertrokken schepen van *Batavia.*

DATUM		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	NAAR
Mei	31	Ned. Indisch	schip	Maria Henriette	J. Winter	Samarang
Junij	1	„	schoener	Jonoer	Said Alkaf	Cheribon en Pecalongan
„	—	„	bark	Arjer Banjermassing	Moh. Saleh.	Samarang en Banjermassing
„	—	„	brik	Passekan	Tan Ingok	Pecalongan
„	2	Nederlandsch	schip	President Plate	J. C. Harten	Soerabaija
„	—	„	bark	Canton	Tweehuis	Nederland
„	—	Ned. Indisch	brik	Eljezer	Said Aboebakar	Sumanap
„	—	Gouv	stooms.	Java	Bernoster	Banjermassing
„	—	Engelsch	bark	Fleda	W. Saunders	Londen
„	—	Fransch	stooms.	Marnau	Gartianne	Noord West

In lading liggende schepen te *Batavia.*

VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	BESTEMMING.	AGENTEN.
Nederlandsch	bark	Henriette	J. Portengen	Soerabaija	B. Kopersmit & Co.
„	schip	Noach	P. Wierickx	China	„
„	„	Philips van Marnix*	E. van Duijn		„
„	„	Bataafsch*	J. Mugge		„
„	bark	Waterloo*	D. Duinker		„
„	„	de Zwijger*	P. P. Hoogland	Nederland via Cheribon	„
„	„	Prins Frederik der Nederlanden	C. C. de Wit	Amsterdam	„
„	„	Jan Pieterszoon Koen	P. A. Hugenholtz		Haager & Schuurman.
„	„	Kandanghauer*	W. Zeelt		„
„	schip	Staatsraad van Ewijck	F. de Winter	Nederland	Maclaine, Watson & Co.
„	bark	Krimpen a/d. Lek*	W. Ouwehand	Japan	„
„	„	St. Jan	P. Lommerse	Nederland	van Ommeren, Rueb & Co.
„	„	Koninkl. Ned. Yaghtclub*	F. L. Zack	Nederland	„
„	„	Admiraal de Winter*	Bunnemeijer	Macao	„
„	„	Jan van Brakel	C. Verheij	Samarang	„
„	brik	Gouverneur van Swieten	A. van der Harst		„
„	bark	Dina	M. Rademakers		Metzendorff, Wilmans, Ruijs & Co
„	schip	Loevestein	C. Vonk		J. Cezard & Co.
„	bark	Juno*	H. W. Nicolai	Samarang en Padang	„
„	„	Vice-Admiraal Gobius*	A. van Duin	Padang	„
„	„	Willem Daniel	T. de Meester	Tagal, Soerab. en Pasoeroean	Paine, Stricker & Co.
„	„	Margaretha Simonetha	Hoffman	Cheribon en Pecalongan	„
„	„	Herentje	Deterding	Soerabaija	„
„	„	Nicot	J. Amesz	Samarang en Soerabaija	E. Moormann & Co.
„	„	Schoon Verbond	Borchers		Dümmler & Co.
„	„	Derkina Titia*	Esink	Macao	„
„	„	Prins Hendrik*	Verloop	Shanghae	B. van Leeuwen & Co.
Ned. Indisch	schoener	Bintang Batavia*	Cowan		Suijs, Jacobsen & Co.
„	bark	Rima*	Moh. Saleh	Samarang	„
„	„	Justina*	Lim Goanling	Cheribon	„
„	„	Kim Tjanghoat*	Goeij Bengkiat	Tagal en Samarang	„
„	schoener	Bintang Toedjoe*	Besalij	Samarang	„
„	bark	Noe Manoel Barie*	Amien Oedien	Soerabaija	„
„	schoener	Elisa*	B. J. Schipper	Billiton	Landberg, Bezoet de Bie & Co.
„	bark	Alnoer*	Sech Marzoekie	Samarang	B. J. Jacobs.
„	„	Faidool Rachman*	Said Ba-alie	Balie	„
„	schip	Egbert*	Tormijn	Cheribon	Maclaine, Watson & Co.
„	bark	Java*	J. Worthington	Samarang	Schimmelpenninck & Co.
Fransch	schip	Succes*	Blandeaux		Cassalet & Co.
Engelsch	„	Eleanor*	W. Armstrong		Burt, Myrtle & Co.
„	bark	Equinox*	Williamson	Soerabaija	Tolson, Hunt & Co.
„	„	Commodore*	H. Baird	Singapore	Martin, Dyce en Co.
„	„	Arsie Archibold	Armstrong		B. van Leeuwen & Co.
Deensch	schip	Birgitti Melchior*	T. Harbol	Soerabaija	E. Moormann & Co.
„	„	Concurrent*	Davidsen		Metzendorff, Wilmans, Ruijs & Co
Zweedsch	bark	Elizabeth*	T. W. Larsson		Pitcairn Syme & Co,
„	schip	Oscar I*	Clarsen		„
„	bark	Lizzy*	F. L. Hakansson	Singapore	The Borneo C. Limited.
Hamburg	„	Cliff*	J. B. T. Grell		„
„	„	Hafis*	Bendixon	Soerabaija	Maclaine, Watson & Co.
„	„	Christian*	Binder		C. Bahre & G. Kinder.

De Particuliere schepen zijn aangeduid met een *

Aangekomen schepen te *Indramaijoe*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Mei	14	Eng.	schip.	Fleda	Sander	Soerabaija

Vertrokken schepen van *Indramaijoe*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Mei	14	Ned.	schip.	van der Palm	Markus	Nederland

Aangekomen schepen te *Cheribon.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN	GEZAGV.	VAN
Mei	14	N. I.	schoen.	Apiemas	Tjattjoeij	Samarang
„	—	„	schoen.	Oenarang	van Hulsteijn	Batavia
„	—	„	stooms.	Louise	Boengiok	Samarang
„	—	„	bark	Wilhelmina Cox	Reisiger	Batavia
„	19	„	„	Fatahool Moebarik	Hadjie Moeda	Sumbawa

Vertrokken schepen van *Cheribon.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Mei	14	N. I.	stooms.	Oenarang	van Hulsteijn	Samarang
„	16	„	schoen.	Louise	Boengiok	Muntok
„	18	„	bark	Djelanie	Said Alie	Pamakassen
„	—1	„	„	Wilhelmina Cox	Reiziger	Palembang
„	19	„	schoen.	Apiemas	Tjatjoeij	Muntok

Vertrokken schepen van *Panaroekan.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Mei	8	N. I.	bark	IJssel	Maarschalk	Soerabaija

Aangekomen schepen te *Tjilatjap.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Mei	17	Ned.	bark	Jacoba Helena	Swart	Soerabaija

Vertrokken schepen van *Tjilatjap.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Mei	9	Ned.	bark	Sagitta	Bakker	Amsterdam

Aangekomen schepen te *Sumanap.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Mei	7	N. I.	bark	Fathool Rachman	Said Segaf	Grissee
„	9	„	„	Shandar	Varkevisser	Soerabaija
„	10	„	„	Djeddool Barie	Said Makhoen.	Grissee
„	—	„	„	Ammana Tulbarie	Sech. Baptook	Soerabaija
„	10	„	schoen.	Sophia	Siendoe Jaija	v. een kruist

Vertrokken schepen van *Sumanap.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Mei	7	N. I.	schoen.	Atiat Tilmaula	Sech Baharia.	Riouw
„	8	„	brik	Fathal Haer	Moulabatta.	Sumbawa
„	11	„	schip	Gertrude	Sobels	Tjilatjap

Aangekomen schepen te *Banjoewangi*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV
Mei	3	N. I.	schoen.	So-oot Djiema	Intje Lanang
„	11	Ned.	schip	Jacoba Helena	Swart

MARKTPRIJZEN.

TE BATAVIA, DEN 1 JUNIJ.

Arak, *f* 45,— à *f* 42,50,—verkoopen.
Koffij, Java. *f* 35,— zonder afdoening.
———, Padang, *f* 36— @ *f* 35,50 voorraad gering.
Suiker N°. 16 *f* 16,50— @ *f* 16,75— Stil
Jenever A. V. H. bij Reynst en Vinju *f* 11,50— p. kelder, in
Rijst, Indramaijoe met zakken, zonder handel.
———, witte Batavia, 1ste kwaliteit, *f* 155,— @ *f* 160,— wein
———, „ „ 2de kwaliteit, *f* 130— @ *f* 145,— eenige
———, Carga *f* 115 @ *f* 130,—
Wisselkoers. — Op Nederland 6/m. 102¼ @ 102½%. — Op
f 11.35 per $.—Op China *f* 2.75 per doll. — Op Singapore
nominaal. — Op Calcutta *f* 120.— per 100 Cs. Rs. — Gouv
N. H. M. trekt @ 102%.

TE SOERABAIJA, 28 MEI.

Suiker *f* 16,— dadelijke levering @ 16⅜ op levering.
Koffij *f* 35 @ *f* 37,—
Rijst (Carga) *f* @ 150 @ *f* 140,
Id. (witte) *f* 150 @ *f* 180.
Koehuiden ₩ picol.
Arak ₩ legger. *f* 40,—
Olie (Klapper.) *f* 25,—
„ (Katjang.)
Kadjang Matten *f* 9,—
Rotting *f* 7 @ *f* 9,—
Wisselkoers op Holland 102 pCt.

TE PASOEROEAN, DEN 23 MEI.

Suiker N°. 16 nominaal.
Rijst, (witte) ₩ koyang *f* 150,—
Id. (carga) „ „ „ 140,—
Olie, (klapper) pic. „ 25,—
Id. (katjang) „ „ 20,—
Wisselkoers „ 102 pCt.

Restant Producten in 's lands pakhuizen, den 23 Mei
5,157-15, pikels Koffij.

Handelsberigten.

AAN- EN UITVOER TE BATA

VAN DEN 18 TOT 19 MEI 1860.

Aanvoer.

Van Newcastle per Ned. schip *Vice-Admiraal Gobius*, gez.
agt. J. Cezard en co.

645 tonn. steenkolen, *Maclaine, Watson en co.*

Van Liverpool per Eng. bark *Eleanor*, gez. Armstr
agt. Burt, Myrtle en co.

234 kn. koopmanschappen, 4 pakk. monsters, *Wilson en co.*
10 kn. koopmanschappen, 1285 stav. ijzer, 86 coll. aardewerk,
28 kn. en 42 bn. koopmanschappen, 5 pakk. monsters, *Agenten*
90 kn. koopmanschappen, 252 coll. machinerien, 3000 vuurst monsters, 3 cijlinders, 2 wielen, *Maclaine, Watson en co.*
8 bn. en 4 kn. koopmanschappen, 2 pakk. monsters, *Adam en co*
65 kn. koopmanschappen, 90 bund. ijzer, 4 vn. ijzerwerk, 17 pakk. monsters, 187 md. aardewerk, *Pitcairn, Syme en co.*
17 md., 22 kn., 4 vn. en 13 bn. koopmanschappen, 20 ijzeren monsters, *Hunter, Houghton en co.*
7 kn. koopmanschappen, 1 pak monsters, *Morgan, Melbourn en co*
4 kn. koopmanschappen, 1 pak monsters, *C. Bahre en G. Kinder*
7 kn. geweren en amunitie, 4 kn. wijn, 26 do. brandy, 20 champagne, *John Pryce en co.*
23 coll. machinerien, *Schimmelpenninck en co.*
8 kn. koopmanschappen, 4 coll. machinerien, 1 kt. monsters,
1 kt. koopmanschappen, 19 do. provisien, *van Slooten, Morgan*
64 md. aardewerk, 2 pakk. monsters, 16 kn. koopmanschappen,

Van Liverpool per Eng. schip *Equator*, gez. William
agt. Tolson, Hunt en co.

40 kn., 21 bn. en 112 coll. manufact., 50 vs. hoepel ijzer, 68 4166 stav. en 723 bund. ijzer, *Agenten.*
1 bl. manufact., *Metzendorff, Wilmans, Ruijs en co.*
68 kn. manufact., 26 do. koper bladen, *Borneo C. Limited.*
24 coll., 49 kn. en 3 bn. manufact., 1 kt. beschuit, *Adam en co*
310 kn., 50 coll. en 50 bn. manufact., *Martin, Dyce en co.*
251 kn. en 66 coll. manufact., 18 coll. leder en ijzerwerk, *Burt*
8 bn., 1 kt. en 4 coll. manufact., 1610 ks. zeep, *Hunter, Hough*
22 kn. manufact., 100 ks. blik, *B. van Leeuwen en co.*
15 kn. manufact.. *E. Moormann en co.*
188 kn. manufact., *Wilson en co.*
17 kn. manufact., *Gumprich en Strauss.*
126 kn. manufact., *Arnold en Zoon.*
90 kn. en 77 coll. manufact., 45 coll. machinerien, 36 suiker ijzerwerk, *Pitcairn, Syme en co.*
19 coll. machinerien, 88 kn. manufact., 10 md. aardewerk, *son en co.*
7 ankers, 1 ketting, 588 bund. ijzer, 84 vs. spijkers, 200 *Schröder en co.*

Van Liverpool per Hamb. bark *Chili*, gez. Grell,
agt. Hunter, Houghton en co.

221 coll. koopmanschappen, *Burt, Myrtle en co.*
6 kn. koopmanschappen, 19 krandj. aardewerk, 20 ijzeren *Houghton en co.*
19 kn. koopmanschappen, *Gebrs. Roselje en co.*
61 kn. en 1 vt. koopmanschappen, 35 do. vilt, *C. Bahre en G.*
306 kn. koopmanschappen, *E. Moormann en co.*
50 kn. aardewerk, 20 bn. koopmanschappen, 1500 ks. zeep, *Tolson*
8 vn. ijzerwerk, *Major, Matzen en co.*
2 st. machinerien, *Fraser, Eaton en co.*
6 krandj. aardewerk, 4 kn. en 16 st. machinerien, 1 kt. manuf bier, 70 tonn. ijzer, 50 do. steenkolen, *Order.*
1 kt. manufact., *Dorrepaal en co.*
2 bn. en 198 kn. koopmanschappen, 28 krandj. aardewerk, *Agenten*
24 kn. en 10 bn. koopmanschappen, 40 ijzeren pannen, *Pitcairn*
41 kn. koopmanschappen, *Martin, Dyce en co.*
29 kn. 5 bn. koopmanschappen, 159 blikk. maten, *Gumprich en St*
76 kn. en 26 bn. koopmanschappen, 100 vn. bier, 8 kn. magnes 1 kt. machinerien, 7 do. blik, 50 krandj. aardewerk, *Adam en*
5 kn. koopmanschappen, 200 vn. gumpoeder, *Metzendorff, Wilmans*
20 kn. koperen platen, *Busing, Schröder en co.*
14 krandj. aardewerk, *Hagedorn, Plump en co.*
6 kn. koopmanschappen, *Wilson en co.*
3000 kn. zeep, *Morgan, Melbourn en co.*
92 kn. machinerien, *Pandel en Stiehaus.*

Uitvoer.

Naar Nederland via Cheribon en Pamanoekan per Ned. schip
gez. Hoogland, agt. B. Kopersmit en co.

50 pic. rotting, *Agenten.*
129 kn. kopergeld, *Havenmeester.*
915 pic. tin, *Reynst en Vinju.*

Naar Nederland via Tjilatjap per Ned. schip *Bulgersteijn*,
Verhagen, agt. van Ommeren, Rueb en co.

40 pic. rotting, *N. H. M.*
1½ vn. brood, ½ ank. boonen, 3 do. zuurkool, ¼ do. rende kazen, 1 vt. meel, 2 do. verf, 2 kip stokvisch, *Landberg, Bezoet*
bestemd voor Tjilatjap.
3 vn. bruine boonen, 3 do. erwten, 6 do. gez. vleesch, 6 boter, *Agenten.*
1 kt. kaas, 1 do. hoeden, 3 pakk. touw, 1 vt. pik, 1 do. azijn, *en Zoon.*
102 pic. ijzer, 1 kt. provisien, *John Pryce en co.*
6 kn. wijn, 6 vs. boter, 1 doz. cognac, 1 vt. bier, 2 do. azijn, pagne, 1 do. provisien, 1 md. soija, 1 pot bloem kool, boenen, 1 kaas, 2 blikk. koeken, 2 hammen, 2 kn. rhijnwijn vruchten, *S. B. van Kloeff en co.*

Naar Padang per N. I. schoener *Padang*, gez. Sidien.

84 pic. zw. ijzer, *Beh Biauwtjoan.*
45 pic. indigo, 3 led. vaten, 18 tonn. soija, *Lim Hoa.*

Naar Nederland per Ned. schip *Nederland*, gez. Hoo
agt. Haager en Schuurman.

1150 pic. tin, 9117 do. koffij, 120 do. rotting, 1404 do. suiker,

Naar Engeland via Singapore per Eng. schip *Prinses Al*
gez. Harper, agt. Martin, Dyce en co.

1 partij steenkolen, 1200 bund. ijzer, 50 oxh. bier, 80 coll. manufact., 315 do. diversen, 188 md. aardewerk, *van Engeland.*
1820 bund. mal. stokken, *Agenten.*
bestemd voor Engeland.
91 pic. sapanhout, 404 do. zw. peper, 19 do. notenmuskaat, do. gomelastiek, 800 st. buffelhuiden, *Agenten.*
11 vn. vleesch, *van Ommeren, Rueb en co.*
13 vn. vleesch, *Maclaine, Watson en co.*
890 zakk. tarwe, 200 do. gort, 120 do. gram, 2 kn. rozenwater,

Aangekomen Passagiers te Bata

van den 25 Mei tot en met den 2 Junij 1860.

Met het N. I. stooms. Makasser, Kapt. A. G. Bosch, Adjudant Cones, de heer Boon, mevr. Engel met 3 kinderen en 12. Mil dang via Bencoelen.

Van elk in deze courant voorkomend artikel, dat nieuwstijding of aankondiging bevat, stelt zich verant voor de wet H. M. VAN D

SNELPERSDRUKTS VAN H. M. VAN DORP, TE BAT